

इंदिरा महाविद्यालय, कळंब

माहिती पत्रक — सन २०२४-२५

पहिल्या महानुभाव साहित्य संमेलनाचे ते अध्यक्ष होते. बहुजन साहित्य संमेलनासह काही छोट्या मोठ्या संमेलनांचे अध्यक्षपद त्यांनी भूषविले. साहित्य व संशोधन क्षेत्रातील विविध पुरस्कार त्यांना मिळाले. मार्गदर्शिकाविना 'कोलाम' या विषयावर त्यांनी पीएच. डी. मिळवली. अनेक विद्यार्थ्यांना त्यांनी एम.फिल व पीएच.डी. चे मार्गदर्शन केले. अमरावती विद्यापीठाच्या तसेच अमरावती येथे सहसंचालक कार्यालय स्थापनेत व प्रारंभिक अवस्थेतील विकासामध्ये त्यांचा सिंहाचा वाटा होता.

महानुभाव, आदिवासी व लोकसाहित्याच्या क्षेत्रात त्यांचे संशोधन नावाजल्या गेले आहे. आदिम हे पुस्तक गाजले. 'आदिवासी सेवक' पुरस्काराने शासनाने त्यांना सन्मानित केले. कथा, कविता, निबंध, बालसाहित्य, संशोधन, नाटक अशा सर्व प्रकारचे लेखन त्यांनी केले. भूगोलाची क्रमिक पुस्तके त्यांनी लिहिली. बालभारतीचा पाया विदर्भात कसा रोवला गेला, हे पटवून दिले.

त्यांच्या 'कोलाम' व 'मुक्तागिरी' या पुस्तकांना राज्य शासनाचा प्रथम पुरस्कार मिळाला आहे. 'कोलाम' हा ग्रंथ आदिवासी संशोधनात मैलाचा दगड ठरला. त्याला साहित्य संस्कृती मंडळाने अनुदानही दिले. महानुभाव साहित्य संशोधनातील 'आऊस' व 'चिंतनिका' ला पुरस्कार मिळाले. 'माझी चाळीस भावंडं' या कादंबरीच्या सहा आवृत्त्या निघाल्या. त्याचे हिंदीत 'मेरे नन्हे मुन्ने भाई' या नावाने त्यांनीच हिंदीत रूपांतर केले. 'वंचना', 'काय गुन्हा केला?' ह्या कादंबऱ्या गाजल्या. संशोधनपर व वैचारिक साहित्यात 'चिंतनी', 'वैदर्भीय लोकसाहित्य', 'गळती कुचंबणा', 'तुकारामाची रांडापोरे', 'गजरा', 'आदिम', 'आदिवासी', 'फुलोरा', 'पळसाची पाने' ही पुस्तके तर बालवाङ्मयात 'रानबोरे', 'रणीचा निवाडा', 'पुराणिकबुवाची दाढी', 'करवंदे', 'चिमणीची पिल', 'धोंडू' ही पुस्तके गाजली. त्यांची कितीतरी पुस्तके, वैचारिक लेख, कथा, कविता बालभारती आणि विविध विद्यापीठांच्या अभ्यासक्रमांमध्ये समाविष्ट होती.

अत्यंत साधी राहणी, कुठलाही मोह नाही, दीनदलितबहुजनांच्या उद्धाराकरिता स्वतःचे आयुष्य झोकून देणारे डॉ. भाऊ मांडवकर यांनी विज्ञानवादी दृष्टिकोनातून आपले संशोधन केले आणि तथ्य जगापुढे मांडले. धार्मिक विधींमध्ये न गुंतता आयुष्यभर इतरांकरिता ते जगले. कळंबसारख्या उपेक्षित आणि मागासलेल्या भागातील सर्व जातीधर्माच्या विद्यार्थ्यांना पुढे आणण्यासाठी त्यांनी शिक्षणाची गंगा कळंबमध्ये आणली. मात्र स्वतःकरिता त्यांनी काहीच राखून ठेवले नाही. ठेवला तो फक्त मित्रपरिवार, शुभचिंतकांचा गोतावळा. अनेक राजकीय हस्ती त्यांच्या मित्रपरिवारात मोडत असल्या तरी त्यांनी कधीच त्याचा फायदा घेतला नाही. त्यांच्या इच्छेनुसार त्यांच्या नेत्रदानाची व देहदानाची प्रक्रिया त्यांच्या कुटुंबीयांनी पार पाडली.

कळंबसारख्या उपेक्षित ग्रामीण भागातील दीन-दलित, इतर मागासवर्गीय, आदिवासी आणि गोरगरीब शेतकऱ्यांच्या मुलांसाठी उच्च शिक्षणाची गरज लक्षात घेऊन नामवंत शिक्षणतज्ञ व सुप्रसिद्ध साहित्यिक डॉ. भाऊ मांडवकर यांनी मूर्तिजापूरचे ब्रिटिशकालीन प्रसिद्ध डॉ. यशवंत मोरेश्वर दोंडे ह्यांच्या नावे १९७२ साली (मान्यता २५ फेब्रुवारी १९७४) ट्रस्ट स्थापन करून आपल्या जन्मगावी २० जून १९८३ रोजी हे महाविद्यालय सुरू केले. कळंब-राळेगाव मार्गावर कळंब बसस्थानकापासून सुमारे अडीच कि.मी. अंतरावर निसर्गाच्या सान्निध्यात, प्रशस्त जागेत, भव्य इमारतीत हे महाविद्यालय भरते.

शैक्षणिक सत्र व शैक्षणिक वेळापत्रक

प्रथम सत्र - मंगळवार ११ जून ते शनिवार २६ ऑक्टोबर २०२४

प्रथम सत्र अवकाश - सोमवार २८ ऑक्टोबर ते सोमवार १७ नोव्हेंबर २०२४

द्वितीय सत्र - सोमवार १८ नोव्हेंबर २०२४ ते २१ एप्रिल २०२५

द्वितीय सत्र अवकाश - मंगळवार २२ एप्रिल ते गुरुवार ५ जून २०२५

शैक्षणिक वेळापत्रक

१. जुलै

प्रवेश प्रक्रिया — ३ जुलै ते १८ जुलै

अभिक्रम प्रक्रिया प्रथम वर्षाकरिता (Induction Programme)— ११ जुलै ते १६ जुलै

अध्यापन कार्यारंभ — २५ जुलै

कॉलेज डेव्हलपमेंट कौन्सिलची पहिली सभा — १८ जुलै

रा से यो सल्लागार समितीची पहिली सभा — २० जून

वृक्षारोपण — १ जुलै ते १० जुलै

रा से यो प्रवेश प्रक्रिया व उद्बोधन — १८ जुलै ते ३१ जुलै

२. ऑगस्ट

प्रथम घटक चाचणी (वरिष्ठ महाविद्यालय) — १ ऑगस्ट ते ११ ऑगस्ट

विविध विषय अभ्यास मंडळ स्थापना — ५ ऑगस्ट ते १४ ऑगस्ट

राष्ट्रीय सल्लागार समितीची दुसरी सभा — २२ ऑगस्ट
 ३. सप्टेंबर — पालक सभा — ५ सप्टेंबर
 व्यसनमुक्ती सप्ताह व ग्राम स्वच्छता — २५ सप्टेंबर ते २ ऑक्टोबर
 ४. ऑक्टोबर
 कॉलेज डेव्हलपमेंट कौन्सिलची दुसरी सभा — १५ ऑक्टोबर
 प्रथम सत्रांत परीक्षा (कनिष्ठ महाविद्यालय) — ५ ऑक्टोबर ते १३ ऑक्टोबर
 माजी विद्यार्थी सभा — १० ऑक्टोबर
 सराव परीक्षा — १२ ऑक्टोबर ते २७ ऑक्टोबर
 ५. नोव्हेंबर
 रा से यो सल्लागार समितीची तिसरी सभा — ४ नोव्हेंबर
 शैक्षणिक व अभ्यास सहली — २९ नोव्हेंबर ते २ डिसेंबर
 ६. डिसेंबर
 हिवाळी सत्रातील प्रात्यक्षिक व लेखी परीक्षा — ८ नोव्हेंबर ते ३० डिसेंबर
 राष्ट्रीय सेवा योजना शिबिर — २६ डिसेंबर ते २ जानेवारी २०२५
 ७. जानेवारी २०२५
 कॉलेज डेव्हलपमेंट कौन्सिलची तिसरी सभा जानेवारी — १२ जानेवारी
 युवक महोत्सव व स्नेहसंमेलन — २७ ते २९ जानेवारी
 ८. फेब्रुवारी
 द्वितीय घटक चाचणी (वरिष्ठ महाविद्यालय) — १ फेब्रुवारी ते १३ फेब्रुवारी
 कनिष्ठ महाविद्यालय तोंडी व प्रात्यक्षिक परीक्षा — १ फेब्रुवारी ते ११ फेब्रुवारी
 रा से यो सल्लागार समितीची चौथी सभा — ५ फेब्रुवारी
 ९. मार्च
 वरिष्ठ महाविद्यालयाच्या तोंडी परीक्षा मार्चच्या शेवटच्या आठवड्यापासून
 १०. एप्रिल
 सराव परीक्षा — १ एप्रिल ते १५ एप्रिल
 कॉलेज डेव्हलपमेंटची चौथी सभा — २३ एप्रिल
 वरिष्ठ महाविद्यालयाच्या उन्हाळी सत्र लेखी व प्रात्यक्षिक परीक्षा — एप्रिलअखेर
 या वेळापत्रकामध्ये विद्यापीठ परीक्षा व अन्य कारणाने बदल केला जाऊ शकतो.

संस्थापक अध्यक्ष प्रसिद्ध साहित्यिक स्व. डॉ. भाऊ मांडवकर

सुप्रसिद्ध साहित्यिक व मराठीचे गाढे अभ्यासक डॉ. भाऊ मांडवकर यांचा २७ एप्रिल हा स्मृतिदिन. डॉ. भाऊ मांडवकर यांचा जन्म २० मे १९३० रोजी कळंब येथे झाला. अत्यंत कठीण आर्थिक परिस्थितीतून व वार लावून जेवण घेत त्यांनी शिक्षण घेतले. दळणवळणाच्या सोयीअभावी चौथीची परीक्षा देण्यास त्यांना २० किलोमीटर पायी जावे लागले. सातवी पर्यंत त्यांचे शिक्षण कळंब येथे, ८ वी ते १० वी राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराजांच्या मदतीने नागपूर येथे झाले. आर्थिक अडचणींमुळे त्यांनी शाळा सोडून प्राथमिक शिक्षकाचे प्रशिक्षण वर्षां येथे १९४९ ते १९५१ या काळात घेतले. ते १९५० मध्ये खाजगीरीत्या मॅट्रीक झाले. १९५१ ते १९५५ ते नागपूर महानगर पालिकेच्या शाळेत प्राथमिक शिक्षक राहिले. १९५५ मध्ये खाजगीरीत्या बीए झाले. १९५७ मध्ये नागपूर विद्यापीठातून एमए मराठीत बेहरे सुवर्ण पदक मिळवले.

१९५७ मध्ये अमोलकचंद महाविद्यालय, यवतमाळ येथे मराठीचे प्राध्यापक झाले. १९५९ ते १९६८ अमरावतीच्या शिवाजी महाविद्यालयात प्राध्यापक, १९६८ ते १९७० चांदूर बाजार येथे प्राचार्य, नंतर १ वर्ष गडचिरोलीच्या शिवाजी महाविद्यालयाचे प्राचार्य, त्यानंतर डॉ. आंबेडकर महाविद्यालय, अमरावती येथे प्राचार्य म्हणून काम केले. १९८३ मध्ये इंदिरा महाविद्यालयाची स्थापना त्यांनी केली आणि ६ वर्षे प्राचार्य राहून सेवानिवृत्त झाले.

डॉ.य.मो. दोंडे ट्रस्टचे अध्यक्ष, नागपूर, अमरावती, उज्जैन, इंदौर विद्यापीठातील अनेक प्राधिकरणांवर सदस्य, अध्यक्ष, अभ्यास मंडळाचे अध्यक्ष, मराठी प्राध्यापक परिषदेचे संस्थापक अध्यक्ष बालभारतीचे अध्यक्ष, आदिवासी सल्लागार मंडळाचे सदस्य, महाराष्ट्र राज्य लोकसाहित्य समितीचे सदस्य अशी असंख्य पदे त्यांनी भूषविली. इंदौर, उज्जैन, मराठवाडा, पुणे, कोल्हापूर, नागपूर, अमरावती अशा अनेक विद्यापीठांत त्यांनी विविध कार्य केले.

आकाशवाणीच्या विविध केंद्रांवरून त्यांची असंख्य भाषणे च मुलाखती प्रसारित झाल्या. वृत्तपत्रातील लेखनाची पंचावन्न वर्षे पाहता त्यांच्या साहित्याची संख्या अगणितच म्हणावी लागेल. १२५ पुस्तके लिहिणारे ते विदर्भातील पहिले लेखक आहेत. त्यांची असंख्य व्याख्याने महाराष्ट्राच्या कानाकोपऱ्यात गाजली. ग्रंथालय चळवळ, शिक्षण संस्था, आंतरजातीय विवाह विधी, ग्रामोद्धार आदींशी संबंधित डॉ. भाऊ मांडवकर यांनी स्वतः आंतरजातीय विवाह केला व तो विवाह राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराजांनी स्वतः गुरुकुंज मोझरी येथे १९६० साली लावला. राष्ट्रसंतांचे ते निस्सीम भक्त होते.

ते विदर्भ साहित्य संघाच्या साहित्य वाचस्पती पदवीने सन्मानित केले गेले. १९९१ च्या लाखनीच्या विदर्भ साहित्य संमेलनाचे ते अध्यक्ष होते. शिरूरच्या १९९२ च्या

- ६) डॉ. सुरज देशमुख — एम.एस्सी. (रसायनशास्त्र), पीएच.डी. — १५९५३५२०७३
 ७) प्रा. रूपेश आत्राम — एम.एस्सी. (गणित), सेट — ८९९९०४८६३०
 ८) प्रा. जवाहर बोटुलवार — एम.एस्सी. (भौतिकशास्त्र), सेट — ७८४१९८९७३६
 ९) डॉ. विकी वाटकर — एम.एस्सी. (गणित), पीएच.डी. — ८०८७४७९५४४
 १०) प्रा. राहुल सिन्हा — एम.एस्सी. (प्राणिशास्त्र), सेट — ७७४१९४९९०४
 ११) प्रा. सखाराम सांगळे — एम.एस्सी. (भौतिकशास्त्र), नेट, सेट — ७०३०२४००१२

कनिष्ठ महाविद्यालय

- १) प्रा. आर.बी. लांजेवार — एम.ए. (भूगोल) बी.एड. — ९३७००७७५४०
 २) प्रा. एस.आर. जाधव — एम.ए. (इंग्रजी), बी.एड. — ९४२०११८४२५
 ३) प्रा. आर.के. भुरके — एम.ए. (मराठी), बी.एड.— ९१५८२६२१८४

शारीरिक शिक्षण विभाग

- १) प्रा.कु. एस.एस. राऊत — एम.पी.एड., नेट, एन.आय.एस. (हॅडबॉल) — ९४२३६१४००७

ग्रंथालय विभाग

- १) कु. ए.व्ही. भोयर — बी.ए. — ग्रंथालय लिपिक — ८६०५८३९५८३
 ३) श्री. आर.बी. चव्हाण — बी.ए., बी.पी.एड.— ग्रंथालय परिचर— ९६२३२३७४०४

शिक्षकेतर कर्मचारीवृंद

- १) श्री. जे.के. कांबळे — बी.ए.— कनिष्ठ लिपिक — ८६२४९४२०६७
 २) श्री. आर.एम. वनकर — सेवक — ९५७९८०७६७२

विज्ञानशाखा कर्मचारी

- १) श्री. व्ही.यू. कोदाने — एच.एस.सी. विज्ञान — प्रयोगशाळा सहायक — ९९२११३८००९
 २) श्री. व्ही.आर. टाकळे — बी.कॉम.— प्रयोगशाळा सहायक — ९२७००३०३०३
 ३) श्री. आर.एस. बोरकर — एच.एस.सी. — प्रयोगशाळा परिचर — ८७६७९६८६७२
 ४) श्री. एस.व्ही. धोबे — एच.एस.सी. — प्रयोगशाळा परिचर — ८३२९७६३८२७
 ५) श्री. एन.जी. कोकांडे — एच.एस.सी. — प्रयोगशाळा परिचर — ९३०७९८०३८१

उपलब्ध वर्ग व विद्यार्थी संख्या

वर्ग	विद्यार्थी संख्या
११ वी व १२ वी कला (अ)	१०० (प्रत्येकी)
११ वी व १२ वी कला—वाणिज्य संयुक्त (ब)	१०० (प्रत्येकी)
बी.ए. भाग १ (अ)	१२०
बी.ए. भाग १ (ब) व (क — विनाअनुदानित)	१०० (प्रत्येकी)
बी.ए. भाग २ (अ व ब)	१२० व १००
बी.ए. भाग ३	१२०
बी.कॉम. भाग १, २ व ३	१२० (प्रत्येकी)
बी.एस्सी. भाग १, २ व ३	१२० (प्रत्येकी)
बी.एस्सी. भाग १ ब व भाग २ ब (विनाअनुदानित)	१०० (प्रत्येकी)
एम. कॉम., भाग १, २ (विनाअनुदानित)	८० (प्रत्येकी)
एम.ए. मराठी, भाग १, २ (विनाअनुदानित)	८० (प्रत्येकी)
एम.ए. अर्थशास्त्र, भाग १, २ (विनाअनुदानित)	४० (प्रत्येकी)
एम.ए. भूगोल भाग १, २ (विनाअनुदानित)	२० (प्रत्येकी)
एम.एस्सी. रसायनशास्त्र, भाग १, २ (विनाअनुदानित)	२० (प्रत्येकी)

शासनाच्या आदेशानुसार विद्यार्थीसंख्येत बदल केला जाऊ शकतो.

वेळापत्रक

प्रत्येक वर्गाचे सविस्तर व खुलासेवार वेळापत्रक सूचनाफलकावर लावले जाईल. खोल्यांच्या उपलब्धतेप्रमाणे वेळापत्रकाची रचना राहिल. कोणतीही शाखा सकाळी किंवा दुपारी भरविण्यात येईल. विद्यार्थ्यांनी प्रवेश घेतानाच विचारपूर्वक शाखा व विषय निवडावे.

कार्यालयीन कामाची वेळ

विद्यार्थ्यांकरिता कार्यालयीन कामाची वेळ सकाळी १०.३० ते दुपारी ४.३० वाजेपर्यंत राहिल. मध्ये दुपारी २ ते २.३० अर्ध्या तासाचा भोजनावकाश राहिल.

शिक्षणाचे माध्यम

कनिष्ठ महा., बी.ए., बी.कॉम., एम.ए., एम.कॉम. करिता शिक्षणाचे माध्यम मराठी राहिल. बी.एस्सी. व एम.एस्सी. करिता माध्यम इंग्रजी राहिल. वाणिज्यचे अकौंट्सशी संबंधित पेपर्स इंग्रजीतूनच येतात. काही पेपर्स इंग्रजीतून तर काही मराठीतून

सोडविण्याची मुभा असते. यासंदर्भात विद्यार्थ्यांनी विषय प्राध्यापकांशी संपर्क साधावा.

माहितीपत्रक व प्रवेश प्रक्रिया

प्रवेशासंबंधीच्या सर्व सूचना फलकावर वेळोवेळी लावल्या जातील. महाविद्यालयात सर्व प्रवेश सरकारी नियमान्वये होतील. प्रवेश अर्ज व कागदपत्रे तपासून, मुलाखती घेऊन आरक्षणानुसार गुणवत्तेने किंवा गुणवत्ता यादीनुसार निवड समिती प्रवेश देईल. प्रवेश प्रक्रियेच्या निर्धारित वेळापत्रकानुसार जागा शिल्लक राहिल्यास अन्य प्रवर्गातील विद्यार्थ्यांनाही प्रवेश मिळेल. अनुत्तीर्ण विद्यार्थ्यांचा किंवा खंड असलेल्या विद्यार्थ्यांचा विचार प्रवेशासाठी आधी होणार नाही. जागा उपलब्ध राहिल्यास प्रवेश प्रक्रिया बंद होण्यापूर्वी अशा विद्यार्थ्यांचा किंवा शिक्षणात खंड पडलेल्या विद्यार्थ्यांनी गॅप सर्टिफिकेट आणल्यास विचार केला जाईल.

विद्यार्थ्यांने प्रथम माहितीपत्रक व अर्ज घ्यावा. स्वतःच्या व पालकांच्या सहीसह व प्रवेशसमितीकडून तपासून, त्यांची सही घेऊन खालील कागदपत्रे जोडून लिपिकाकडे जमा करावा. अर्जाची पोचपावती मिळेल. त्यावर नंबर राहिल. ती नेहमीकरिता टीसी काढेपर्यंत जपून ठेवावी. शिष्यवृत्ती अर्जाकरिताही ती पावती कामी पडते.

प्रवेशअर्जासोबत जोडावयाची कागदपत्रे

१. दहावीचे तसेच ज्या वर्गात प्रवेश घ्यायचा आहे, त्याच्या आधीच्या वर्गाच्या उत्तीर्ण परीक्षेच्या गुणपत्राच्या दोन सत्यप्रती
२. शाळा/महाविद्यालय बदलण्याचे मूळ प्रमाणपत्र व एक सत्यप्रत (TC) (११ वी, बी. ए. १, बी.कॉम. १, बी.एस्सी. १, एम.ए. १, एम.एस्सी. १ व एम.कॉम. १ मध्ये तसेच महाविद्यालयात प्रथम प्रवेश घेताना)
३. बी.ए., बी.कॉम., बी.एस्सी. भाग २ व ३, एम.ए., एम.एस्सी. व एम. कॉम. भाग २ मध्ये प्रवेश घेणाऱ्यांना वर्ग बदल प्रमाणपत्र (Class Leaving Certificate)
४. एम.एस्सी. १ करिता बी.एस्सी. अटेम्प्ट सर्टिफिकेट
५. स्टॅप साईज २ पासपोर्ट फोटो (एक अर्जावर व एक ओळखपत्रावर चिकटवावा.)
६. नोकरी करित असल्यास ना हरकत प्रमाणपत्र
७. बँकेला जोडलेले आधार कार्ड व निवडणूक ओळखपत्र सत्यप्रत
८. अन्य विद्यापीठ व बोर्डातून येणाऱ्या विद्यार्थ्यांना मायग्रेसन सर्टिफिकेट

प्रवेश घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांना सूचना

१. मूळ कागदपत्रांच्या अभावी व डुप्लिकेट टीसीवर प्रवेश दिला जाणार नाही. प्रवेशितांचे मूळ शाळा/महाविद्यालय बदल-प्रमाणपत्र (टीसी) कोणत्याही परिस्थितीत परत

♦ शाळा समिती ♦

१. श्री. युगंधर मांडवकर : बी.टेक.(अॅग्री.), एम.बी.ए. (अध्यक्ष)
२. डॉ. सिंधू मांडवकर : एम.ए., पीएच.डी. (सदस्य)
३. डॉ.सौ. वीरा मांडवकर : एम.ए., बी.एड., पीएच.डी., सेट (सदस्य)
४. प्रा. एस.आर. जाधव : एम.ए., बी.एड. (पर्यवक्षक)
५. प्रा. आर. के. भुरके : एम.ए., बी.एड. (शिक्षक प्रतिनिधी)
६. श्री. आर.बी. चव्हाण : बी.ए. बी.पी.एड. (शिक्षकेतर कर्मचारी प्रतिनिधी)
७. प्राचार्य डॉ. पवन मांडवकर : एम.ए.(इंग्रजी, मराठी) बी. एड., पीएच.डी., नेट (पदसिद्ध सचिव, शाळा समिती)

❖❖❖

इंदिरा महाविद्यालय, कळंब - निवडक प्राध्यापक संपर्क

वरिष्ठ महाविद्यालय - कला विभाग

- १) प्रा.कु. सरोज लखदिवे - उपप्राचार्य - एम.ए. (गृहअर्थशास्त्र), बी.पी.एड. - ९४२०१९९४७९, ८३२९५५६२३८
- २) प्रा. नीलकंठ नरुले - एम.ए. (भूगोल), बी.एड. - ९९२३९०९२९६
- ३) प्रा. अजय तगलपल्लेवार - एम.ए. (अर्थशास्त्र), बी.एड., सेट - ९४२१७५८९६५
- ४) प्रा. प्रशांत जवादे - एम.ए. (इंग्रजी), बी.एड., नेट - ९९६०३९५७५५
- ५) डॉ.सौ. वीरा मांडवकर - एम.ए.(मराठी व इति.), बी.एड., पीएच.डी. (मराठी व इति.), सेट - ९४०३०१४८८५
- ६) प्रा.डॉ. पांडुरंग इंगळे - एम.ए. (मानसशास्त्र), पीएच.डी., सेट - ८८३०७६७४२९

वरिष्ठ महाविद्यालय - वाणिज्य विभाग

- १) डॉ.कु. माधुरी राखुडे - एम.ए.(अर्थ.), एम.कॉम., एम.फिल., पीएच.डी. - ९७६४९९२९६९
- २) डॉ. शरयू बोडे - एम.कॉम., एम.फिल., पीएच.डी. - ८५५१९६१२५५

वरिष्ठ महाविद्यालय - विज्ञान विभाग

- १) डॉ.दशरथ चव्हाण - एम.एस्सी. (रसायन.), पीएच.डी., नेट - ९४२०४२२५८१
- २) प्रा.कु. स्नेहल खांडेकर - एम.एस्सी. (रसायनशास्त्र), नेट - ९३५९८२२८४१
- ३) डॉ. कैलाश नेमाडे - एम.एस्सी. (भौतिकशास्त्र), पीएच.डी. - ९०४९७०३०५१
- ४) डॉ. वेद पतकी - एम.एस्सी. (प्राणिशास्त्र), पीएच.डी., नेट - ९९६०१५३१८८
- ५) डॉ. प्राची बोडे - एम.एस्सी. (रसायनशास्त्र), पीएच.डी. - ९४२१८०७१५३

डॉ. यशवंत मोरेश्वर दोंडे सार्वजनिक शैक्षणिक ट्रस्ट

♦ स्थापना १९७४ ♦ विश्वस्त व कार्यकारिणी ♦

अध्यक्ष	: श्री. युगंधर मांडवकर	बी.टेक.(अॅग्री.), एम.बी.ए.
कार्यकारी अध्यक्ष	: डॉ. सिंधू मांडवकर	एम.ए., पीएच.डी.
उपाध्यक्ष	: डॉ. सौ. वीरा मांडवकर	एम.ए., पीएच.डी.
सचिव	: श्री. ज.शा. धरमकर	एम.ए.
उपसचिव	: डॉ. पवन मांडवकर	एम.ए., पीएच.डी.
सदस्य	: प्रा. श्रीमती सुमती दिघे	एम.ए., एम.फिल.
सदस्य	: श्री. ललाम मांडवकर	डी.पी.ई.

महाविद्यालय विकास समिती

- श्री. युगंधर मांडवकर - बी.टेक.(अॅग्री.), एम.बी.ए. (अध्यक्ष)
- डॉ. सिंधू मांडवकर : एम.ए., पीएच.डी. (व्यवस्थापन सचिव नामनिर्देशित)
- प्रा.एन.व्ही. नरुले : एम.ए., बी.एड. (मान्यताप्राप्त अध्यापक)
- प्रा. एस.वाय. लखदिवे : एम.ए., बी.एड. (मान्यताप्राप्त अध्यापक)
- प्रा. कु. एम.पी. राखुंडे : एम.ए., एम.फिल. (मान्यताप्राप्त अध्यापक)
- डॉ. के.आर. नेमाडे : एम.एस्सी., पीएच.डी. (प्राचार्य नामनिर्देशित विभागप्रमुख)
- श्री. आर.बी. चव्हाण : बी.ए. (शिक्षकेतर कर्मचारी प्रतिनिधी)
- श्री. ललाम मांडवकर : (उद्योग क्षेत्रातील व्यवस्थापन नामनिर्देशित सदस्य)
- डॉ.सौ. वीरा मांडवकर : एम.ए., पीएच.डी., सेट
(संशोधन क्षेत्रातील व्यवस्थापन नामनिर्देशित सदस्य)
- प्रा. डी.एस. पाटील : (एम.ए. राज्यशास्त्र)
(शिक्षण क्षेत्रातील व्यवस्थापन नामनिर्देशित सदस्य)
- श्री. रमेश खवणे : (सामाजिक सेवा क्षेत्रातील व्यवस्थापन नामनिर्देशित सदस्य)
- प्रा. पी.एस. जवादे : एम.ए., नेट (समन्वयक, आय.क्यू.ए.सी.)
- प्राचार्य डॉ. पवन मांडवकर : एम.ए.(इंग्रजी, मराठी) बी. एड.,
पीएच.डी., नेट (पदसिद्ध सचिव, सीडीसी)

इंदिरा कनिष्ठ महाविद्यालय, कळंब

मिळणार नाही. विद्यार्थ्यांनी प्रवेश घेण्यापूर्वीच स्वतःजवळ कागदपत्रांच्या पुरेशा सत्यप्रती काढून ठेवाव्या.

- प्रवेश घेताना मूळ गुणपत्र सोबत आणावे व प्रवेश समितीच्या तपासणीनंतर लगेच परत घ्यावे. मूळ गुणपत्राची जबाबदारी महाविद्यालय स्वीकारणार नाही.
- प्रवेश अर्ज दिला म्हणजे प्रवेश निश्चित झाला, असे नव्हे. प्रवेशित विद्यार्थ्यांची यादी सूचना फलकावर लावली जाईल.
- विद्यापीठ वा शिक्षण विभागाच्या नियमानुसार महाविद्यालयात घेतलेल्या प्रवेशाबद्दल विद्यार्थी स्वतः जबाबदार राहिल. तांत्रिकदृष्ट्या व विद्यार्थ्यांच्या चुकीमुळे रद्द झालेल्या प्रवेशाला महाविद्यालय जबाबदार राहणार नाही. विद्यार्थ्यांनी घेतलेला प्रवेश रद्द झाल्यास, त्याने नाव काढल्यास भरलेले शुल्क परत मिळणार नाही.
- विद्यार्थ्यांनी अभ्यासशाखा व विषय नीट विचार करून घ्यावे. एकदा घेतलेली शाखा किंवा विषय अंतिम वर्षापर्यंत बदलता येणार नाही. तेच विषय नामांकन व परीक्षा आवेदनपत्रावर घ्यावे लागतील.
- नामांकनाचा अर्ज (वरिष्ठ महाविद्यालयात प्रथम वर्षात प्रवेश घेण्यासाठी) हा ऑनलाईन भरावा लागतो. सूचनाफलकावर लावलेल्या संगणक केंद्रावरून विद्यार्थ्यांनी भरून त्याची प्रिंट महाविद्यालयात जमा करावी.
- परीक्षा आवेदन पत्र ऑनलाईन भरावे लागते. सूचनाफलकावर लावलेल्या संगणक केंद्रावरून विद्यार्थ्यांनी भरून त्याची प्रिंट महाविद्यालयात जमा करावी.
- मधूनच महाविद्यालय सोडणाऱ्या विद्यार्थ्यांस वर्षाचे पूर्ण शुल्क भरावे लागेल. त्याशिवाय महाविद्यालय बदलण्याचा दाखला मिळणार नाही. महाविद्यालयाचे ओळखपत्र परत करावे लागेल. महाविद्यालय-बदलाचा दाखला मिळण्यासाठी कमीतकमी ५ दिवस आधी अर्ज करावा लागेल. तात्काळ टीसी हवी असल्यास शुल्क भरावे लागेल. मात्र अर्जाबरोबर जुन्या प्रत्येक वर्षाच्या सर्व गुणपत्रिका व पूर्ण कागदपत्रे असावीत.
- महाविद्यालयाचे शुल्क न भरणे, शैक्षणिक व उपस्थितीची प्रगती नसणे किंवा प्राचार्यांच्या अथवा सीडीसीच्या दृष्टीने वर्तणूक समाधानकारक नसणे यामुळे विद्यार्थ्यांना महाविद्यालयातून काढून टाकण्याचा अथवा दंड आकारण्याचा हक्क प्राचार्यांना व सीडीसीला आहे. शुल्क न भरलेल्या विद्यार्थ्यांचे प्रवेश रद्द होतील.
- विद्यापीठ वा बोर्डाचे ठरवून दिलेल्या मुदतीत परीक्षेचे आवेदनपत्र भरणे आवश्यक आहे. परीक्षा आवेदनपत्र मुदतीत न भरणान्या विद्यार्थ्यांचे नाव महाविद्यालयातून काढले जाईल. अशा विद्यार्थ्यांना पूर्ण शुल्क पडते.

प्रवेश समिती

प्रवेश अर्ज व परीक्षा आवेदन पत्रे विद्यार्थ्यांनी खालील प्राध्यापकांकडून तपासून घ्यावी. वरिष्ठ महा. प्रवेश समिती प्रभारी - कला शाखा - प्रा. कु. सरोज लखदिवे, वाणिज्य शाखा - प्रा. कु. माधुरी राखुंडे, विज्ञान शाखा - डॉ. दशरथ चव्हाण कनिष्ठ महा. - प्रा. जाधव, प्रा. भुरके
बी.ए. - प्रा. नरुले, प्रा. जवादे, डॉ. इंगळे,
बी.कॉम. व एम. कॉम. - डॉ. शरयू बोंडे, प्रा. राजत
बी.एस्सी. - डॉ. पतकी, डॉ. देशमुख, डॉ. प्राची बोंडे (सहकार्य - डॉ. वाटकर, प्रा. आत्राम, प्रा. बोदुलवार, प्रा. सिन्हा, प्रा. सांगळे)
एम.एस्सी. रसायनशास्त्र - डॉ. चव्हाण, प्रा. खांडेकर
एम.ए. मराठी - डॉ.सौ. वीरा मांडवकर, प्रा.कु. लखदिवे, प्रा. राजत
एम.ए. भूगोल - प्रा. नरुले
एम.ए. अर्थशास्त्र - प्रा. तगलपल्लेवार, प्रा. राखुंडे

वर्ग शिक्षक यादी

बी.ए. भाग १ - डॉ. इंगळे
बी.ए. भाग २ - प्रा. तगलपल्लेवार
बी.ए. भाग ३ व एम.ए. भूगोल - प्रा. नरुले
बी.कॉम. १ व एम.कॉम. भाग १ - डॉ. शरयू बोंडे
बी.कॉम. २ व एम.कॉम. भाग २ - डॉ. राखुंडे
बी.कॉम. भाग ३ - प्रा. कु. राजत
एम.ए. अर्थशास्त्र - प्रा. तगलपल्लेवार
बी.एस्सी. भाग १ अ - डॉ. देशमुख, बी.एस्सी. भाग १ ब - डॉ. प्राची बोंडे
बी.एस्सी. भाग २ अ - प्रा. सिन्हा, बी.एस्सी. भाग २ ब - प्रा. आत्राम
बी.एस्सी. भाग ३ - डॉ. पतकी
एम.ए. मराठी - डॉ. सौ. वीरा मांडवकर
एम.एस्सी. भाग १ केमेस्ट्री- डॉ. चव्हाण, एम.एस्सी. भाग २ केमेस्ट्री - प्रा. खांडेकर

अभ्यासक्रम

कनिष्ठ महाविद्यालय - कला शाखा (तुकडी अ १००, तुकडी ब ६०)

अकरावी/बारावी कला : घ्यावयाचे विषय

अनिवार्य विषय : १. मराठी २. इंग्रजी ३. पर्यावरण शास्त्र

त्याने ते गळ्यात परिधान केलेले असावे.

१०. विद्यार्थ्यांजवळ अभ्यासक्रमात नमूद केलेली पाठ्यपुस्तके असणे श्रेयस्कर आहे. त्याचप्रमाणे इतरही आवश्यक ते साहित्य असावे.
११. कोणत्याही विद्यार्थ्याला प्राचार्य किंवा प्राध्यापकांच्या कक्षात अथवा कार्यालयात परवानगीशिवाय प्रवेश करता येणार नाही.
१२. सूचनाफलकावरील प्रत्येक सूचना विद्यार्थ्यांने नियमित वाचावी व त्याप्रमाणे वागावे.
१३. विद्यार्थ्यांनी महाविद्यालय परिसरात अनधिकृत व्यक्तींना आणू नये.
१४. विद्यार्थ्यांच्या महाविद्यालयातील किंवा बाहेरील असण्य वागणुकीची किंवा बेशिस्तीची गंभीरपणे दखल घेऊन योग्य ती कारवाई करण्यात येईल.
१५. महाविद्यालयाच्या परिसरात धूम्रपान करण्याची, तंबाखू-पान खाण्याची, मद्यपान करून घेण्याची सक्त मनाई आहे. तंबाखुजन्य पदार्थ व खरा-गुटख्यावर बंदी आहे व त्यासाठी जबर शिक्षा कायद्याने आहे.
१६. विद्यार्थ्यांच्या भ्रमणध्वनी, दूरध्वनी क्रमांकात तसेच कायमच्या किंवा स्थानिक पत्त्यात बदल झाल्यास तसे महाविद्यालयास लेखी कळवावे.
१७. कोणत्याही गतिविधीचा पैसा विद्यार्थ्यांजवळ दिला जाणार नाही. प्राध्यापकांमार्फत प्रतिनिधींचा खर्च होईल व त्यासाठी निश्चित बजेट महाविद्यालय ठरवून देईल. हे नियम विद्यार्थ्यांवर बंधनकारक राहिल.
१८. राजकीय चळवळ, मोर्चे, हिंसात्मक निदर्शने महाविद्यालयात व महाविद्यालयाच्या नावावर कोठेही करण्यास कायद्याने बंदी आहे. गटागटाने प्राचार्य, प्राध्यापक कक्षात, कार्यालयात घेण्याची अनुमती नाही.
१९. विद्यार्थी व पालक यांनी हे माहितीपत्रक वाचलेले असावे. यातील माहिती पालक व विद्यार्थी यांच्यावर बंधनकारक राहिल.
२०. नोकरीव्यवसाय करणारे, शेतात काम करणारे अथवा आजारी पडल्याने महाविद्यालयात नियमित हजर राहू न शकणाऱ्या विद्यार्थ्यांनी रीतसर परवानगी अर्ज प्राचार्यांकडे सादर करावा. त्यावरील निर्णय कॉलेज डेव्हलपमेंट कमिटी घेईल.
२१. संपूर्ण महाविद्यालय हे सीसीटीव्ही कव्हेरेजमध्ये आहे. तेव्हा कुठलाही अनुचित प्रकार महाविद्यालय परिसरात होणार नाही, याची खबरदारी विद्यार्थ्यांनी घ्यावी.
२२. शासनाच्या धोरणानुसार शिक्षक भरतीवर बंधने असल्याने काही विषयांच्या तासिका होणे अशक्य असते, याची जाणीव विद्यार्थ्यांनी व पालकांनी ठेवावी व त्यानुसार आपले विषय निवडावे.

याबाबतची सूचना फलकावर लावली जाईल. गरजू विद्यार्थ्यांनी अवश्य अर्ज सादर करावा. या योजनेचे प्रभारी प्राध्यापक पी.एस. जवादे आहेत. या योजनेत सर्व प्राध्यापक ठरावीक रक्कम खात्यात जमा करतात व ती त्या विद्यार्थ्यांच्या खात्यात पाठविली जाते. या योजनेतून विद्यार्थ्यांना पोशाख, पुस्तके व वहा देण्याचे नियोजन आहे.

विद्यार्थ्यांसाठी आचार-सूचना

- प्राध्यापक, सन्माननीय पाहुणे अगर ज्येष्ठ व्यक्तीने वर्गामध्ये प्रवेश केल्यावर त्यांना उत्थापन द्यावे व त्यांनी अनुमती दिल्यावरच बसावे.
- प्राध्यापक वर्गातून जाण्यापूर्वी विद्यार्थ्यांनी परस्पर वर्गातून निघून जाता कामा नये. प्राध्यापकांची परवानगी व प्रकट आदेश असेल तरच त्यांच्या अगोदर वर्ग सोडण्याची विद्यार्थ्यांस मोकळीक राहिल.
- अन्य वर्ग चालू असताना विद्यार्थ्यांनी वर्गाजवळ वा कार्यालयाजवळ थांबू नये व कसल्याही प्रकारचा आवाज करू नये, गोंधळ घालू नये.
- रॅगिंग किंवा अन्य विद्यार्थ्यांना त्रास देण्यास कायद्याने मनाई असून त्याबद्दल गंभीर शिक्षा केली जाईल.
- महाविद्यालयाच्या परिसरात व वर्गात केरकचरा व तशा प्रकारची घाण करू नये. कागदांचे कपटे कोठेही फेकू नये. भिंतीवर अथवा अन्यत्र थुंकू नये. महाविद्यालयाची इमारत, विद्युत किंवा पाणी व्यवस्था यांमध्ये बिघाड केल्यास किंवा खिडकी तावदाने फोडणे, सामानाची मोडतोड, झाडांना नुकसान पोचवणे अथवा भिंतीवर वेडेवाकडे लिहिणे यांसारखे कृत्य करून महाविद्यालयास विद्रूप करण्याचा प्रयत्न झाल्यास अशा विद्यार्थ्यांकडून नुकसान भरपाई घेतली जाईल व गंभीर शिक्षाही होईल.
- महाविद्यालयात दररोज विद्यार्थ्यांनी नेमलेल्या पोशाखातच (गणवेशात) यावे. स्वातंत्र्य दिन, गणराज्य दिन व कार्यक्रमांच्या दिवशी विद्यार्थ्यांनी पांढऱ्या पोशाखात आल्यास हरकत नाही.
- कार्यालय परिसरात किंवा वर्गात विद्यार्थ्यांना भ्रमणध्वनी (Mobile) आणण्याची व वापरण्याची मनाई आहे. विद्यार्थी मोबाईलचा वापर करताना, फोटो काढताना, चित्रिकरण किंवा ध्वनिमुद्रण करताना आढळल्यास मोबाईल जप्त केला जाईल व कडक कारवाई केली जाईल. परीक्षा काळात मोबाईल आणणाऱ्यांस परिसरात प्रवेश मिळणार नाही.
- महाविद्यालयाच्या व्यवस्थेशी संबंधित माहिती, कागदपत्रे, छायाचित्रे, चित्रिकरण कोणत्याही विद्यार्थ्यांने प्रसिद्धीसाठी किंवा बाहेरच्या व्यक्तीला देता कामा नये.
- महाविद्यालयात येताना प्रत्येक विद्यार्थ्यांजवळ ओळखपत्र असणे आवश्यक आहे व

ऐच्छिक विषयांचे गट : ऐच्छिक गटापैकी कोणताही एक गट निवडावा.
 गट अ. A - राज्यशास्त्र, मानसशास्त्र, भूगोल, इतिहास
 गट ब. B - समाजशास्त्र, मानसशास्त्र, गृहव्यवस्थापन, इतिहास
 गट क. C - समाजशास्त्र, मानसशास्त्र, भूगोल, इतिहास
 गट ड. D - राज्यशास्त्र, मानसशास्त्र, गृहव्यवस्थापन, इतिहास
 ११ वीला घेतलेले विषय १२ वीला बदलता येणार नाहीत.

कनिष्ठ महाविद्यालय - वाणिज्य शाखा (तुकडी ब ४०)

अकरावी/बारावी वाणिज्य : घ्यावयाचे विषय

- मराठी
- इंग्रजी
- पर्यावरण शास्त्र
- अर्थशास्त्र
- सचिवाची कार्यपद्धती (एस.पी.)
- व्यवसाय संघटन (ओ.सी.)
- पुस्तपालन व लेखाकर्म (ओ.सी.)

कला शाखेत १६० विद्यार्थ्यांना तर वाणिज्य शाखेत ४० विद्यार्थ्यांना प्रवेश मिळेल. १० वीत २ विषयांत अनुत्तीर्ण विद्यार्थ्यांना ११ वीत एटीकेटीने प्रवेश मिळतो. मात्र सदर विद्यार्थ्यांने १२ वी प्रवेशासाठी पुढील दोन संधींमध्ये १० वी उत्तीर्ण होणे आवश्यक आहे. जर सदर विद्यार्थी त्यापुढील तिसऱ्या किंवा चौथ्या संधीत उत्तीर्ण झाला तर त्याला त्यापुढील वर्षी १२ वीला प्रवेश मिळेल. ११ वी उत्तीर्ण विद्यार्थ्यांना १२ वीत प्रवेश मिळेल.

वरिष्ठ महाविद्यालय

राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण २०२० नुसार अभ्यासक्रमांची पुनर्रचना झालेली आहे. त्याची सविस्तर माहिती विद्यापीठाकडून यावयाची आहे. त्यामुळे प्रवेश घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांनी प्राथमिक स्वरूपात विषयांची निवड करून अर्ज जमा करावा. निश्चित मार्गदर्शक तत्त्वे प्राप्त झाल्यानंतर अर्जात आवश्यक त्या दुरुस्त्या करता येतील.

Scheme for UG Courses

(a) Major (Core) Subject 60 - 64 Credits:

It is the discipline or subject of focus and the degree will be awarded in that discipline/Subject. Students shall have to secure a minimum 50% of total Credits through Core Courses (mandatory courses, electives, vocational courses, Major Specific IKS, Internship/ Field Projects/ Apprenticeship/ Community Engagement Projects, Seminars, and Group Discussion).

(b) Minor Subject 18-20 Credits:

Minor subjects will be subjects focusing on multidisciplinary education as expected in the NEP-2020. The student choosing department specific core (DSC) may choose Minor from same faculty or faculty unrelated to the Major, but something that complements the Major.

(c) Generic/Open Elective Course (GE/OE) 10-12 Credits:

A student is required to select an 'Generic/Open Elective Course' from the 'Generic/Open Elective Course Basket' of any Programme offered by the university in any faculty before filling the examination form for the semester concerned.

(d) Vocational and Skill Enhancement Courses (VSEC) 14 - 16 Credits:

i. Vocational Skill Course (VSC) 8-10 Credits:

Wherever applicable vocational courses will include skills based on advanced laboratory practical of Major. A student is required to successfully complete the 'VOCATIONAL SKILL COURSE' as mentioned in this scheme of examination. This course must be a course corresponding to the 'MAJOR' subject selected by a student.

ii. Skill Enhancement Course (SEC) - 6 Credits:

A student is required to select a 'SKILL ENHANCEMENT COURSE' from the basket provided by the university for this purpose.

(e) Ability Enhancement Courses (AEC), Indian Knowledge System (IKS) and Value Education Courses (VEC) - 14 Credits:

i. Ability Enhancement Course (AEC)- 08 Credits:

A student is required to undergo and successfully complete the 'ABILITY ENHANCEMENT COURSE' as English for 04 Credits and Modern Indian Language for 04 Credits.

ii. Generic IKS Course - 02 Credit:

These are expected to contain basic knowledge of the Indian Knowledge System (IKS). It should contain introductory information to the IKS. The student should be able to acquire a basic knowledge after completion of the course.

iii. Value Education Courses (VEC) - 04 Credits:

Value Education Courses (VEC) are such as Understanding India, Environmental Science/Education, and Digital and Technological Solutions. A student is required to undergo and successfully complete the VEC.

(f) Field Projects/ Internship/ Apprenticeship/ Community Engagement and Service corresponding to the Major (Core) Subject, Co-curricular Courses (CC)and Research Project:

These verticals of Major are to be completed by the student under the supervision of mentor faculty as per Teaching Learning Scheme.

१. स्व. देवरावजी सातपुते पारितोषिक

बोर्डाच्या परीक्षेत बारावीतून मानसशास्त्र या विषयात सर्वात जास्त गुण मिळवून उत्तीर्ण होणाऱ्या विद्यार्थ्यांस हे पारितोषिक देण्यात येते. हे बक्षीस प्रा. डी.डी. सातपुते यांनी ठेवले आहे.

बक्षीसपात्र विद्यार्थी/विद्यार्थिनी – नाही

१०. कै. बाळकृष्ण महात्मे स्मृती पारितोषिक

बोर्डाच्या परीक्षेत बारावीतून इतिहास या विषयात सर्वात जास्त गुण मिळवून उत्तीर्ण होणाऱ्या विद्यार्थ्यांस हे पारितोषिक देण्यात येते. हे बक्षीस प्रा. कु. सरिता महात्मे यांनी ठेवले आहे.

बक्षीसपात्र विद्यार्थी/विद्यार्थिनी – कु. आश्विनी गुरुदेव कोसरे – ७५ गुण

११. श्रीमती निर्मला बाळकृष्ण महात्मे पारितोषिक

बोर्डाच्या परीक्षेत बारावीतून समाजशास्त्र या विषयात सर्वात जास्त गुण मिळवून उत्तीर्ण होणाऱ्या विद्यार्थ्यांस हे पारितोषिक देण्यात येते. हे बक्षीस प्रा.कु. सरिता महात्मे यांनी ठेवले आहे.

बक्षीसपात्र विद्यार्थी/विद्यार्थिनी – कु. मोना श्री.ष्णा निकुरे – ७० गुण

माजी विद्यार्थी व पालक मेळावा

दरवर्षी माजी विद्यार्थी व पालक मेळाव्याचे आयोजन केले जाते. महाविद्यालयातून बाहेर पडणाऱ्या सर्व विद्यार्थ्यांनी माजी विद्यार्थी मेळाव्याला अवश्य हजर राहावे तसेच याच कालावधीत होणाऱ्या पालक मेळाव्यास चालू सत्रातील सर्व विद्यार्थ्यांनी आपापल्या पालकांना आवर्जून पाठवावे. या संदर्भातील सूचना फलकावर लावल्या जातील.

विद्यार्थ्यांनी महाविद्यालयातून बाहेर पडल्यावर जीवनामध्ये काय केले, कोणत्या पदावर पोचले किंवा कुठला व्यवसाय केला या संदर्भातील माहिती माजी विद्यार्थी संघटना प्रभारी प्रा.तगलपल्लेवार किंवा प्रा. भुरके यांना वेळोवेळी द्यावी व नेहमी महाविद्यालयाच्या संपर्कात राहावे.

विद्यार्थी दत्तक योजना

ज्या विद्यार्थ्यांना कुठलीही शिष्यवृत्ती मिळत नाही किंवा आर्थिक कमकुवत स्तरातील प्रत्येकी किमान एक विद्यार्थी महाविद्यालयातील प्रत्येक प्राध्यापक दत्तक घेतात.

बक्षीसपात्र विद्यार्थी/विद्यार्थिनी — कु. माहीन तन्वीर सय्यद — ७४ गुण

३. कै. जनाबाई मांडवकर पारितोषिक

बोर्डाच्या परीक्षेत बारावी उत्तीर्ण होऊन सर्वात जास्त गुण मिळवणाऱ्या कोलाम विद्यार्थ्यांस हे पारितोषिक देण्यात येते. हे बक्षीस डॉ. भाऊ मांडवकर यांनी ठेवले आहे. बक्षीसपात्र विद्यार्थी/विद्यार्थिनी — नाही

४. कै. भानुदास चव्हाण पारितोषिक

बोर्डाच्या परीक्षेत बारावी उत्तीर्ण होऊन सर्वात जास्त गुण मिळवणाऱ्या बंजारा विद्यार्थ्यांस हे पारितोषिक देण्यात येते. हे बक्षीस श्री.आर.बी. चव्हाण, कळंब यांनी ठेवले आहे. बक्षीसपात्र विद्यार्थी — नाही

५. श्रीमती सरस्वतीबाई नेमाडे पारितोषिक

बोर्डाच्या परीक्षेत बारावी उत्तीर्ण होऊन सर्वात जास्त गुण मिळवणाऱ्या विद्यार्थ्यांस हे पारितोषिक देण्यात येते. हे बक्षीस श्री. धनराज वामन जंगले, भुसावळ यांनी ठेवले आहे.

बक्षीसपात्र विद्यार्थी/विद्यार्थिनी — कु. आश्विनी गुरुदेव कोसरे — ६७.६७ टक्के

६. कै. अनसूया बुधो पाटील पारितोषिक

इंदिरा कनिष्ठ महाविद्यालयातून अकरावी या वर्गामधून उत्तीर्ण होऊन सर्वप्रथम येणाऱ्या विद्यार्थ्यांस हे पारितोषिक दरवर्षी देण्यात येते. हे पारितोषिक श्री. माधव बुधो पाटील, कल्याण यांनी ठेवले आहे.

बक्षीसपात्र विद्यार्थी/विद्यार्थिनी — श्री. साहिल सुनिल अंबटकर — ६२ टक्के

७. श्री. श्रीहरी रामचंद्र वाघमारे पारितोषिक

बोर्डाच्या परीक्षेत बारावीतून शिशुविकास या विषयात सर्वात जास्त गुण मिळवून उत्तीर्ण होणाऱ्या विद्यार्थिनीस हे पारितोषिक दरवर्षी देण्यात येते. हे बक्षीस श्री. प्रभाकर श्रीहरी वाघमारे, खामगाव, जि. बुलढाणा यांनी ठेवले आहे.

बक्षीसपात्र विद्यार्थी/विद्यार्थिनी — नाही

८. श्री. भीमरावजी लांजेवार पारितोषिक

बोर्डाच्या परीक्षेत बारावीतून भूगोल या विषयात सर्वात जास्त गुण मिळवून उत्तीर्ण होणाऱ्या विद्यार्थ्यांस हे पारितोषिक देण्यात येते. हे बक्षीस प्रा. आर.बी. लांजेवार यांनी ठेवले आहे.

बक्षीसपात्र विद्यार्थी/विद्यार्थिनी — कु. आश्विनी गुरुदेव कोसरे — ८० गुण

Credit Distribution First Year

Vertical	Vertical Type	Sem I	Sem II
a	Major / Minor*	2+2	2+2
b	Minor / Major*	2+2	2+2
c	Generic/ Open Elective Courses (OE)	4	4
d	Vocational Skill Courses	0	2
	Skill Enhancement Courses	2	2
e	Ability Enhancement Courses	2	2
	Indian Knowledge System (IKS)2	2	0
	Value Education Courses (VEC)	2	2
f	Co-curricular courses (CC)	2	2
		Total	22 22

B.Sc. I

List of Major Disciplines/Subjects in the faculty Science & Technology (Science Group) and the eligibility criterion (B.Sc.)

Major subjects which can be opted (with unique code)

Group I

Chemistry (108),
Electronics (113),
Mathematics (126),

Computer Science (112),
Environmental Science (114),
Physics (129)

Group II

Botany (107),
Environmental Science (114),

Chemistry (108)
Zoology (133)

Eligibility for Group I: The Students passing H.S.C. Examination with Physics, Chemistry and Mathematics OR The students passing the HSSC Examination offering Vocational stream with Mathematics OR The students passing H.S.C. examination (M.C.V.C. stream) with technical trades like Engineering and Technology Group

Eligibility for Group II: The Students passing H.S.C. Examination with Chemistry and Biology OR The students passing H.S.C. examination (M.C.V.C. stream) with technical trades like Para Medical Group, Agricultural Group and Fisheries Group

Choice of Minor Subject

Student shall have to select any one Minor of the same faculty (other than Major in which admitted) available in the HEI from the following Discipline: Botany (107), Chemistry (108), Computer Science (112), Electronics (113), Environmental Science (114), Mathematics (126), Physics (129), Zoology (133)

B.A. I

List of Major Disciplines/Subjects in the faculty Humanities and the eligibility criterion

Major subjects which can be opted (with unique code)

Economics (613),	English Language (615),
Geography (622),	History (629),
Home Economics (630),	Marathi Language (639),
Marathi Literature (640),	Political Science (650),
Psychology (651),	Sociology (664)

Eligibility

Any H.S.S.C. or H.S.S.C. Vocational Passed Out Student.

Choice of Minor Subject

Student shall have to select any one Minor of the same faculty (other than Major in which admitted) available in the HEI from the following Discipline: Economics (613), English Language (615), Geography (622), History (629), Home Economics (630), Marathi Language (639), Marathi Literature (640), Political Science (650), Psychology (651), Sociology (664)

B.Com. I

List of Major Disciplines/Subjects in the faculty Commerce and Management and the eligibility criterion

Major subjects which can be opted (with unique code)

Business Dynamics (400)
E- Accounting & Taxation (401)

Eligibility

Any H.S.S.C. or H.S.S.C. Vocational Passed Out Student OR The student who has successfully completed NSQF course level 4.0 from the Qualification Pack (QP) relevant / allied to Major. OR The student who has successfully completed prerequisite (Foundational Course) with Course code 100-199 of National Credit Framework (NCrF) relevant / allied to Major.

Choice of Minor Subject

Student shall have to select any one Minor of the same faculty (other than Major in which admitted) available in the HEI. List will be given by the University. Student should contact with teachers for details.

Notes:

1. The selection of Minor Discipline/Subject shall be decided in Semester - II by the student.
2. Minor Discipline/Subject selected by the student in the Semester II shall

करणान्या उत्तीर्ण विद्यार्थिनीला हे पारितोषिक देण्यात येते. हे पारितोषिक सौ. मिलका उदय दिघे, नागपूर यांनी ठेवले आहे.

बक्षीसपात्र विद्यार्थी/विद्यार्थिनी — कु. थोरवी रमेश लुटे — १२३ गुण

२१. कै. श्रीमती कमलाताई लखदिवे पारितोषिक

बी.ए. भाग १ या वर्गात गृहअर्थशास्त्र विषयात सर्वात अधिक गुण प्राप्त करणाऱ्या उत्तीर्ण विद्यार्थिनीला हे पारितोषिक देण्यात येते. हे पारितोषिक प्रा.एस.वाय. लखदिवे यांनी ठेवले आहे.

बक्षीसपात्र विद्यार्थी/विद्यार्थिनी — कु. आचल किसन नागसे — ७९ गुण

२२. कै. पांडुरंग उरकुंदे पारितोषिक

ग्रंथालयातील पुस्तकांचा योग्य वापर, ग्रंथालयातील उपस्थिती, वर्तन अशा बाबी लक्षात घेऊन उत्कृष्ट वाचक पारितोषिक वरिष्ठ महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांस दिले जाते. हे पारितोषिक ग्रंथपाल डॉ. जी.पी. उरकुंदे यांनी ठेवले आहे. यावर्षाचा मानकरी — श्री. गणेश अनिल भोंडे — बी. ए. भाग १

२३. कै. तु.म. आदे गुरुजी स्मृती पारितोषिक

बी.ए.भाग २ या वर्गातून मराठी वाङ्मय विषयात सर्वाधिक गुण प्राप्त करणाऱ्या उत्तीर्ण विद्यार्थ्यांस हे पारितोषिक देण्यात येते. हे पारितोषिक कै.डॉ. रा.तु. आदे यांनी ठेवले आहे.

बक्षीसपात्र विद्यार्थी/विद्यार्थिनी — कु. नेहा प्रमोदराव जंगठे — ५८ गुण

कनिष्ठ महाविद्यालय

१. श्रीमती केशरबाई धरमकर पारितोषिक

बोर्डाच्या परीक्षेत बारावीत राज्यशास्त्र विषयात सर्वात जास्त गुण मिळवणाऱ्या उत्तीर्ण विद्यार्थ्यांस हे पारितोषिक देण्यात येते. हे पारितोषिक माजी प्राचार्य ज.शा. धरमकर, अमरावती यांनी ठेवले आहे.

बक्षीसपात्र विद्यार्थी/विद्यार्थिनी — कु. मोना श्रीकृष्णा निकुरे ७५ गुण

२. कै. वासुदेवराव चौधरी पारितोषिक

बोर्डाच्या परीक्षेत बारावीत इंग्रजी विषयात सर्वात जास्त गुण मिळवणाऱ्या उत्तीर्ण विद्यार्थ्यांस हे पारितोषिक देण्यात येते. हे बक्षीस डॉ. शशीकुमार चौधरी, अमरावती यांनी ठेवले आहे.

बक्षीसपात्र विद्यार्थी/विद्यार्थिनी – कु. सोनु रविद्र महादुरे – ७४ गुण

१५. श्रीमती इंदिराबाई लक्ष्मणराव जयवंत पारितोषिक

बी.ए. भाग १ या वर्गात अर्थशास्त्र विषयात सर्वात अधिक गुण प्राप्त करणाऱ्या उत्तीर्ण विद्यार्थ्याला हे पारितोषिक देण्यात येते. हे पारितोषिक सौ. वसुधा विजयराव जयवंत यांनी ठेवले आहे.

बक्षीसपात्र विद्यार्थी/विद्यार्थिनी – कु. किर्ती मधुकर माहुरे – ८४ गुण

१६. स्व. सिंधूताई वसंतराव नरुले पारितोषिक

बी.ए. भाग ३ या वर्गात भूगोल विषयात सर्वात अधिक गुण प्राप्त करणाऱ्या उत्तीर्ण विद्यार्थ्याला हे पारितोषिक देण्यात येते. हे पारितोषिक प्रा. एन.व्ही. नरुले यांनी ठेवले आहे.

बक्षीसपात्र विद्यार्थी/विद्यार्थिनी – १. कु. नेहा हरिदास केवटे – ८६ गुण

२. श्री. करण कवडुजी कुहीते – ८६ गुण

१७. कै. इंदिराबाई यशवंत दोंदे पारितोषिक

बी.ए. भाग १ या वर्गात इंग्रजी विषयात सर्वात अधिक गुण प्राप्त करणाऱ्या उत्तीर्ण विद्यार्थिनीला हे पारितोषिक देण्यात येते. हे पारितोषिक डॉ. के. एन. दोंदे, बडौदा, गुजराथ यांनी ठेवले आहे.

बक्षीसपात्र विद्यार्थी/विद्यार्थिनी – कु. किर्ती मधुकर माहुरे – ६० गुण

१८. कै. कमळाबाई नारायण दोंदे पारितोषिक

बी.ए. भाग ३ या वर्गात मराठी विषयात सर्वात अधिक गुण प्राप्त करणाऱ्या उत्तीर्ण विद्यार्थिनीला हे पारितोषिक देण्यात येते. हे पारितोषिक डॉ. के. एन. दोंदे, बडौदा, गुजराथ यांनी ठेवले आहे.

बक्षीसपात्र विद्यार्थिनी – कु. आरती सदाशिव येडे – ७९ गुण

१९. कै. पद्माकर भास्कर देशमुख पारितोषिक

बी.एस्सी. भाग १ या वर्गातून सर्वात अधिक गुण प्राप्त करणाऱ्या उत्तीर्ण विद्यार्थ्याला हे पारितोषिक देण्यात येते. हे पारितोषिक सौ. माधवी प्रताप राजे, पुणे यांनी ठेवले आहे.

बक्षीसपात्र विद्यार्थी/विद्यार्थिनी – कु. समिक्षा रामदार मांडरे – ७५ टक्के

२०. कै. शशिकुमार देशमुख पारितोषिक

बी.एस्सी. भाग १ या वर्गात भौतिकशास्त्र विषयात सर्वात अधिक गुण प्राप्त

be continued till the Sixth Semester.

Allow To Keep Term (ATKT):

Eligibility for progression to higher classes shall be as per

S.N. Admission to Minimum Required Credits

1	Semester III	20 Credits from all Verticals of Semester I and II
2	Semester V	40 Credits from all Verticals of Semester I to IV

B.A. II and III

बी.ए. भाग २ व ३ मध्ये प्रवेश घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांनी मागील वर्षीचेच विषय घ्यावे. CBCS च्या नवीन धोरणानुसार एक कौशल्याधिष्ठित अभ्यासक्रम GOEC विद्यार्थ्यांना घ्यावा लागेल. त्याचे क्रेडीट जमा होतील.

खाली विषयापुढे दिलेले कोड विषयासोबत प्रवेश अर्जावर भरावे.

आवश्यक विषय : बी.ए. २ व ३ करिता

१. इंग्रजी (English) (1001) व Communication Skill in English (AEC) 1002

२. मराठी (Marathi) (1011) व Communication Skill in Marathi 1011 (P)

ऐच्छिक विषय:

गट अ. A - समाजशास्त्र (1024), अर्थशास्त्र (1022), राज्यशास्त्र (1025)

गट ब. B - समाजशास्त्र (1024), अर्थशास्त्र (1022), इतिहास (1021)

गट क. C - मराठी वाङ्मय (1052), राज्यशास्त्र (1025), भूगोल (1111) (प्रात्यक्षिक विषय)

गट ड. D - इतिहास (1021), राज्यशास्त्र (1025), गृहअर्थशास्त्र (1113) (प्रात्यक्षिक विषय)

गट इ. E - इतिहास (1021), भूगोल (1111), गृहअर्थशास्त्र (1113) (प्रात्यक्षिक विषय)

गट फ. F - समाजशास्त्र (1024), अर्थशास्त्र (1022), मानसशास्त्र (1114) (प्रात्यक्षिक विषय)

B.Com. II Sem III

1. English (BC-31)

2. Marathi (BC-32)

3. Company Account (BC-33) 4. Marketing Management (BC-34)

5. Auditing (BC-35)

6. Indian Monetary System (BC-36)

7. Information Technology & Business Data Processing - I

B.Com. II Sem IV

1. English (BC-41)

2. Marathi (BC-42)

3. Corporate Account (BC-43) 4. Business Mathematics and Statistics (BC-44)

5. Income Tax (BC-45)

6. Indian Financial System (BC-46)

7. Information Technology & Business Data Processing -II (BC-47)
8. Environmental Science Paper will be compulsory for Sem. IV

B.Com. III Sem V

1. English (1001) 2. Marathi (1011)
3. Cost Accounting (3051) 4. Business Environment (3052)
5. Business Regulatory Frame Work (3053)
6. Indian Insurance System - I (3056)
7. Indian Banking System - I (3057)

B.Com. III Sem VI

1. English (1001) 2. Marathi (1011)
3. Management Accounting (3061)
4. Economics of Development (3062)
5. Company Law (3063)
6. Indian Insurance System - II (3066)
7. Indian Banking System - II (3067)

सूचना - १. पहिल्या, तिसऱ्या व पाचव्या सत्राची ऑनलाईन परीक्षा आवेदन पत्रे प्रवेशानंतर लवकरच भरावी लागतील. संगणक केंद्रांची नावे सूचनाफलकावर लावली जातील.

२. एटीकेटी - कुठल्याही शाखेचा प्रथम किंवा द्वितीय वर्षाचा विद्यार्थी विद्यापीठाने ठरविलेल्या पात्रतेनुसार त्याला एटीकेटीने पुढील वर्गात प्रवेश मिळेल. या बाबतीत प्राध्यापकांशी किंवा संबंधित लिपिकाशी संपर्क साधावा.

३. बी.ए., बी.कॉम, बी.एस्सी. भाग २ करिता पर्यावरण शास्त्र हा विषय अनिवार्य राहिल. त्यात प्रकल्प भेटीचा समावेश आहे. प्रोजेक्ट सादर करावा लागतो. या विषयाची विद्यापीठ परीक्षा साधारणपणे मे किंवा जून महिन्याच्या कोणत्याही एका रविवारी होते.

४. विद्यापीठाद्वारे सर्व शाखांसाठी प्रत्येक विषयासाठी अंतर्गत मूल्यांकनाचे गुण ठेवण्यात आले आहे. विद्यार्थ्यांनी विषय शिकविणाऱ्या प्राध्यापकांच्या सतत संपर्कात राहून अंतर्गत मूल्यमापनाच्या संदर्भात तारखा अवगत करून घ्याव्या.

पदव्युत्तर विभाग - वाङ्मय पारंगत - एम.ए. मराठी

एम.ए. मराठी (भाग १) सत्र १ अभ्यासक्रमाकरिता खालील विषय घ्यावे लागतात.

१. RM and IPR - संशोधन पद्धती आणि बौद्धिक संपदा अधिकार (MS11)
२. DSC I.1 - मराठी साहित्याची सांस्कृतिक व सामाजिक पार्श्वभूमी (आरंभ ते १८१८)

महिपतराव दिघे, अमरावती यांनी ठेवले आहे.

बक्षीसपात्र विद्यार्थी/विद्यार्थिनी - कु. वैष्णवी संजय तुरणकर - ७८ गुण

९. कै. रत्नाकर महिपतराव दिघे पारितोषिक

बी.ए. ३ या वर्गामधून उत्तीर्ण होऊन समाजशास्त्र विषयात सर्वात जास्त गुण मिळवणाऱ्या उत्तीर्ण विद्यार्थ्यांस हे पारितोषिक देण्यात येते. हे बक्षीस डॉ.सौ. नलिनी पाटील यांनी ठेवले आहे.

बक्षीसपात्र विद्यार्थी/विद्यार्थिनी - कु. आरती गजानन ढोले - ६७ गुण

१०. कै. रामाजी ठवळे पारितोषिक

बी.ए. ३ या वर्गामधून इतिहास या विषयात सर्वात जास्त गुण मिळवणाऱ्या उत्तीर्ण विद्यार्थ्यांस हे पारितोषिक देण्यात येते. हे बक्षीस प्रा.एन.आर. ठवळे यांनी ठेवले आहे. बक्षीसपात्र विद्यार्थी - श्री. यश जीवन राजुरकर - ७३ गुण

११. कै. वसुराम राठोड पारितोषिक

बी.ए. १ या वर्गामधून समाजशास्त्र या विषयात सर्वात जास्त गुण मिळवणाऱ्या उत्तीर्ण विद्यार्थ्यांस हे पारितोषिक देण्यात येते. हे बक्षीस प्रा.डॉ. बी.व्ही. राठोड यांनी ठेवले आहे.

बक्षीसपात्र विद्यार्थी/विद्यार्थिनी - कु. अनामिका संजय भोयर - ६९ गुण

१२. श्रीमती अंजनाबाई कपले पारितोषिक

बी.कॉम. ३ या वर्गामधून सर्वात जास्त गुण मिळवणाऱ्या उत्तीर्ण विद्यार्थ्यांस हे पारितोषिक देण्यात येते. हे बक्षीस प्रा. गंगाधर कपले यांनी ठेवले आहे.

बक्षीसपात्र विद्यार्थी/विद्यार्थिनी - कु. वैष्णवी सुभाष चौधरी - ६६ टक्के

१३. मातोश्री स्व. सुंदराबाई चौधरी स्मृती पारितोषिक

बी.ए. ३ या वर्गातून गृहअर्थशास्त्र या विषयात सर्वात जास्त गुण मिळवणाऱ्या उत्तीर्ण विद्यार्थिनीस हे पारितोषिक देण्यात येते. हे पारितोषिक श्री. व्यंकटेश चौधरी, उद्गीर, जि. लातूर यांनी ठेवले आहे.

बक्षीसपात्र विद्यार्थी/विद्यार्थिनी - कु. रूपाली धनु राठोड - ९० गुण

१४. श्री. लक्ष्मण तुकारामजी तडस पारितोषिक

बी.ए. भाग ३ या वर्गात मानसशास्त्र विषयात सर्वात अधिक गुण प्राप्त करणाऱ्या उत्तीर्ण विद्यार्थ्यांला हे पारितोषिक देण्यात येते. हे पारितोषिक श्री. लक्ष्मण तुकारामजी तडस, अमरावती यांनी ठेवले आहे.

३. डॉ. सिंधू मांडवकर पारितोषिक

बी.ए. ३ या वर्गातून मराठी वाङ्मय या विषयात सर्वाधिक गुण प्राप्त करणाऱ्या उत्तीर्ण विद्यार्थ्यांस हे पारितोषिक देण्यात येते. हे पारितोषिक प्रा. सुमती दिघे, नागपूर यांनी ठेवले आहे.

बक्षीसपात्र विद्यार्थी/विद्यार्थिनी — कु. रिद्धी अरूण शिरपूरवार — ७५ गुण

४. कै. गुलाबराव दोंदल पारितोषिक

बी.कॉम. २ वर्गातून सांख्यिकी विषयात सर्वात जास्त गुण मिळवणाऱ्या उत्तीर्ण विद्यार्थ्यांस हे पारितोषिक देण्यात येते. हे बक्षीस प्रा.कु. रेखा वाठ यांनी ठेवले आहे.

बक्षीसपात्र विद्यार्थी — कु. चंचल रविंद्र देवतळे — ६३ गुण

५. कै. शामराव धरमकर पारितोषिक

बी.ए. ३ वर्गातील राज्यशास्त्र विषयात सर्वात जास्त गुण मिळवणाऱ्या उत्तीर्ण विद्यार्थ्यांस हे पारितोषिक देण्यात येते. हे बक्षीस सौ. मीना जनार्दन धरमकर, अमरावती यांनी ठेवले आहे.

बक्षीसपात्र विद्यार्थी/विद्यार्थिनी — १. सानिका प्रकाश क्षिरसागर — ७५ गुण

२. आरती सदाशिव येडे — ७५ गुण

६. कै. शैलजा चौधरी पारितोषिक

बी.ए. व बी.कॉम. ३ या वर्गामधून इंग्रजी विषयात सर्वात जास्त गुण मिळवणाऱ्या उत्तीर्ण विद्यार्थ्यांस हे पारितोषिक देण्यात येते. हे पारितोषिक कै. वासुदेवराव चौधरी, अमरावती यांनी ठेवले आहे.

बक्षीसपात्र विद्यार्थी/विद्यार्थिनी — श्री. शुभम संतोषराव उचाडे — ३९ गुण

७. कै. सोनू पाटील पारितोषिक

बी.ए. १ या वर्गामधून राज्यशास्त्र या विषयात सर्वात जास्त गुण मिळवणाऱ्या उत्तीर्ण विद्यार्थ्यांस हे पारितोषिक देण्यात येते. हे पारितोषिक प्रा. दिलीप पाटील यांनी ठेवले आहे.

बक्षीसपात्र विद्यार्थी/विद्यार्थिनी — कु. अनामिका संजय भोयर — ७३ गुण

८. कै. अन्नपूर्णाबाई महिपतराव दिघे पारितोषिक

बी.ए. ३ या वर्गामधून उत्तीर्ण होऊन अर्थशास्त्र विषयात सर्वात जास्त गुण मिळवणाऱ्या उत्तीर्ण विद्यार्थ्यांस हे पारितोषिक देण्यात येते. हे बक्षीस कै. रत्नाकर

(MS12)

३. DSC II.1 - साहित्यविचार (MS13)

४. DSC III.1 - लोकसाहित्य (MS14)

५. DSE I-C - विशेष वाङ्मयप्रकार : कथा (MS17)

६. DSC III.1 - Tutorial - प्रशिक्षण व कार्यानुभव (MS111)

७. On Job Training, Internship/Appreticeship, Field projects (MS112)

अभ्यासक्राशी संबंधित सेवाधीन प्रशिक्षण, सेवानुभव, क्षेत्रप्रकल्प

एम. ए. (भाग १) सत्र २ अभ्यासक्रमाकरिता खालील विषय घ्यावे लागतात.

१. DSC I.2 मराठी साहित्याची सांस्कृतिक व सामाजिक पार्श्वभूमी (१८१८ ते २०००) (MS21)

२. DSC II.2 - समीक्षाविचार (MS22)

३. DSC II.2 - लोकसाहित्य (MS23)

४. DSE II-B - विशेष वाङ्मयप्रकार : चरित्र-आत्मचरित्र-आत्मकथन (MS25)

५. DSC II.2 - Tutorial - प्रशिक्षण व कार्यानुभव (MS29)

६. On Job Training, Internship/Appreticeship, Field projects (MS211)

अभ्यासक्राशी संबंधित सेवाधीन प्रशिक्षण, सेवानुभव, क्षेत्रप्रकल्प

एम. ए. (भाग २) सत्र ३ व सत्र ४ अभ्यासक्रमाकरिता विद्यापीठाकडून सूचना प्राप्त झाल्या नसल्याने माहितीपत्रकात विषय समाविष्ट करण्यात आले नाही.

एम.ए. भूगोल

Semester-I

1. Research Methodology and Intellectual Property Rights (RM & IPR)
2. Principal of Geomorphology (POG)
3. Oceanography (OCE)
4. Regional Planning and Development (Elective) (RPD)
5. Practical- I (GEOP-1)
6. Practical- II (GEOP-2)

Semester-II

1. Principles of Climatology (CLG)
2. Geography of Tourism (GOT)
3. Biogeography (Elective) (BOG)
4. Practical- I (GEOP-3)
5. Practical- II (GEOP-4)

Semester-III

1. History of Geographical Thought (HGT)
2. Population Geography (POG)
3. Urban Geography (Elective) (UGP)
4. Practical- I (P1/Geography)
5. Practical- II (P2/Geography)
6. SEC/Measurement of Area (SEC/Geography)

Semester-IV

1. Agricultural Geography (AGG)
2. Economic Geography (ECG)
3. Environmental Geography (Elective) (EVG)
4. Practical- I (P3/Geography)
5. Practical- II (P4/Geography)
6. Research Project (Credit-2 /50 Marks) (RP/ Geography)

एम.ए. अर्थशास्त्र

M.A. Economics Semester I

- 1) सूक्ष्म अर्थशास्त्र - I (Micro Economics - I) 2251
- 2) स्थूल अर्थशास्त्र - I (Macro Economics - I) 2252
- 3) कृषी अर्थशास्त्र (Agriculture Economics) 2254
- 4) सार्वजनिक अर्थशास्त्र (राजस्व) Public Economics (Finance) 2256

M.A. Economics Semester II

- 1) सूक्ष्म अर्थशास्त्र - II (Micro Economics - II) 2261
- 2) स्थूल अर्थशास्त्र - II (Macro Economics - II) 2262
- 3) औद्योगिक अर्थशास्त्र (Industrial Economics) 2264
- 4) सहकार (Co-operation) 2265

M.A. Economics Semester III

- 1) Economic Growth, Development and Planning - I
- 2) International Trade and Finance - I
- 3) Indian Economic Policy - I
- 4) Research Methodology for Economics - I

M.A. Economics Semester IV

- 1) Economic Growth, Development and Planning - II
- 2) International Trade and Finance - II
- 3) Indian Economic Policy - II
- 4) Demography

तास काम करून एक शिबिर केल्यास प्रमाणपत्र मिळेल.

राष्ट्रीय सेवा योजना विशेष शिबिर

विद्यापीठ सूचनेनुसार राष्ट्रीय सेवा योजनेचे विशेष शिबिर दत्तक ग्रामात आयोजित केले जाईल. विद्यार्थ्यांच्या चाचण्या, प्रगती, श्रमदान, शिस्तप्रियता पाहून विद्यार्थ्यांची निवड होईल. शिबिरात वरिष्ठ महाविद्यालयाचे ७५ विद्यार्थी (४५ मुले व ३० मुली) तर कनिष्ठ महाविद्यालयाचे ५० विद्यार्थी (३० मुले व २० मुली) सहभागी होऊ शकतील.

विद्यार्थ्यांना दिली जाणारी विविध पारितोषिके

विद्यार्थ्यांमध्ये शिक्षणाची, अभ्यासाची आवड व स्पर्धा निर्माण व्हावी या उद्देशाने खालील पारितोषिके इंदिरा महाविद्यालयात शिकणाऱ्या नियमित विद्यार्थ्यांना दिली जातात. प्रत्येकी २०० रुपयांची नगदी पारितोषिके विद्यापीठाच्या किंवा बोर्डाच्या परीक्षेत उत्तीर्ण होऊन संबंधित विषयात सर्वाधिक गुण मिळविणाऱ्या विद्यार्थ्यांना दरवर्षी विशेष कार्यक्रमात प्रमाणपत्रासह दिली जातात. त्यांची नावे वार्षिकांकात व माहितीपत्रकात प्रकाशित केली जातात.

वरिष्ठ महाविद्यालय

१. कै. संतूराम दोंडे पारितोषिक (कनिष्ठ व वरिष्ठ महाविद्यालय संयुक्त)
बारावी ते पदवीपर्यंतच्या कला, वाणिज्य परीक्षेत सर्वात जास्त गुण मिळविणाऱ्या उत्तीर्ण विद्यार्थ्यांस हे पारितोषिक देण्यात येते. हे बक्षीस कै. सुहासिनी दिघे, औरंगाबाद यांनी ठेवले आहे.

बक्षीसपत्र विद्यार्थी/विद्यार्थिनी — कु. रूपाली धनु राठोड — ७४ टक्के — १२वी कला

२. डॉ. भाऊ मांडवकर पारितोषिक

बी.ए. १ या वर्गातून मराठी वाङ्मय विषयात सर्वात जास्त गुण मिळविणाऱ्या उत्तीर्ण विद्यार्थ्यांस हे पारितोषिक देण्यात येते. हे बक्षीस श्री. मधुकर उर्फ रावसाहेब दिघे, औरंगाबाद यांनी ठेवले आहे.

बक्षीसपत्र विद्यार्थी/विद्यार्थिनी — कु. वैष्णवी संतोष शिवरकर — ६७ गुण

- इ) १. वादविवाद, नाटक, संगीत इ.आंतरमहाविद्यालयीन स्पर्धेत सहभाग (विद्यापीठ स्तर) ३ गुण
 २. वादविवाद, नाटक, संगीत इ. आंतरविद्यापीठीय स्पर्धेत विद्यापीठाद्वारा सहभाग ४ गुण
 ई) शासकीय मदतीसाठी सर्वेक्षणातून माहिती जमवणे ५ गुण
 उ) रक्तदान : प्रत्येक वेळी २ गुण जास्तीत जास्त ५ गुण
 ऊ) होमगार्डमध्ये सहभाग ३ गुण
 व त्याच्या शिबिरातील सहभागाचे अधिक ५ गुण
 ए) प्रौढ साक्षरता क्षेत्रात योगदान ५ गुण

टीप : वरील कोणतेही गुण १० पेक्षा जास्त झाल्यास १० गुण फक्त परीक्षेला धरले जातील. गुण मिळविण्यास पात्र विद्यार्थ्यांनी रासेयो तसेच क्रीडा प्रभारी प्राध्यापकांना या संदर्भात मार्च महिन्यात भेटावे व आवश्यक कागदपत्रे देऊन आपले गुण नोंदविल्याची खात्री करावी.

राष्ट्रीय सेवा योजना - वरिष्ठ महाविद्यालय

महाविद्यालयात राष्ट्रीय सेवा योजनेचे १५० विद्यार्थी-विद्यार्थिनींचे पथक आहे. त्यात ९० विद्यार्थी व ६० विद्यार्थिनींचा समावेश राहिल. विद्यार्थ्यांच्या चाचण्या, प्रगती, श्रमदान, शिस्तप्रियता पाहून वर्षाच्या शेवटी गुण दिले जातात. डॉ.डी.एम. चव्हाण व डॉ. शरयू बोंडे ह्या रासेयो कार्यक्रम अधिकारी आहेत. महाविद्यालयात प्रवेश घेतानाच विद्यार्थ्यांनी प्राध्यापकांशी संपर्क साधून रासेयो प्रवेश अर्ज भरावा. दोन वर्षे नियमित रासेयोत भाग घेऊन २४० तास काम करून एक शिबिर केल्यास विद्यापीठाचे प्रमाणपत्र मिळेल. बेशिस्त अथवा अनुपस्थितीच्या कारणावरून कोणत्याही रासेयो स्वयंसेवकाला काढून टाकण्याचा अधिकार कार्यक्रम अधिकार्यांना आहे.

राष्ट्रीय सेवा योजना - कनिष्ठ महाविद्यालय

शासनाने मंजूर केल्याप्रमाणे कनिष्ठ महाविद्यालयात राष्ट्रीय सेवा योजनेचे १०० विद्यार्थी-विद्यार्थिनींचे एक पथक राहिल. त्यात ६० विद्यार्थी व ४० विद्यार्थिनींचा समावेश राहिल. या पथकाचे शिबिर आयोजित केले जाईल. प्रा. एस.आर. जाधव हे या योजनेचे कार्यक्रम अधिकारी आहेत. महाविद्यालयात प्रवेश घेतानाच विद्यार्थ्यांनी प्राध्यापकांशी संपर्क साधून रासेयो प्रवेश अर्ज भरावा. दोन वर्षे नियमित रासेयोत भाग घेऊन २४०

वाणिज्य पारंगत - एम.कॉम.

M.Com. Semester I

1. Research Methodology and IPR (M.Com NEP-11)
2. DSC-I - Managerial Economics -Th Major (M.Com NEP-12)
3. DSC-II - Advance Cost Accounting - Th Major - (M.Com NEP-13)
4. DSC-III - Service Marketing - Th Major (M.Com NEP-14)
5. DSE-I.1 - Banking & Insurance Services / MOOC Th-Major Elective (M.com NEP-15 A)
6. # On Job Training, Internship/ Apprenticeship;FieldprojectsRelated to Major @ during vacations cumulatively - Related to DSC -120 Hours cumulatively during vacations of Semester I and Semester II
7. Co-curricular Courses: Healthand wellness, Yoga Education, Sports and Fitness, Cultural Activities, NSS/NCC, Fine/Applied/Visual/Performing Arts During Semester I, II, III and IV
Generic Optional - 90 Hours Cumulatively From Sem I to Sem IV

M.Com. Semester II

1. DSC-I.2 - Accounting For Managerial Decision - Th Major (M.com NEP-21)
2. DSC-II.2 - Strategice Mangement - Th Major (M.comNEP-22)
3. DSC-III.2 - Organizational Behaviour & Development - Th Major (M.com NEP- 23)
4. DSE-II - Computer Application In Business/MOOC - Th-Major - Elective (M.com NEP-24 A)
5. DSE-II - Laboratory/ComputerApplicationInBusiness /MOOC - Lab - Th-Major Elective (M.com NEP- 24 A)
6. #On Job Training, Internship/Apprenticeship; Field projects Related to Major@during vacations cumulatively Related to Major 120 Hours cumulatively during vacations of Semester I and Semester II (4)
7. Co-curricular Courses: Health and wellness, Yoga Education, Sports and Fitness, Cultural Activities, NSS/NCC, Fine/Applied/Visual/PerformingArts During Semester I, II, III and IV - Generic Optional- 90 Hours Cumulatively From Sem I to Sem IV

एम. कॉम. (भाग २) सत्र ३ व सत्र ४ अभ्यासक्रमाकरिता विद्यापीठाकडून सूचना प्राप्त झाल्या नसल्याने माहितीपत्रकात विषय समाविष्ट करण्यात आले नाही.

M.Sc. Chemistry

M.Sc. I Sem-I (NEP)

1. RM and IPR - CHE 100 - Research Methodology and IPR in Chemistry
2. DSC - I.1 - CHE 101 - Structural Inorganic Chemistry

3. DSC - II.1 - CHE 102 - General Organic Chemistry
4. DSC - III.1 - CHE 103 - Physical Chemistry-I
5. DSE - I (ii) - CHE 104 - Organic Reaction Mechanism
6. Lab - I (based on DSC II.1) - CHE 105 - Organic Chemistry Laboratory (Lab 01)
7. Lab - II (based on DSC III.1) - CHE 106 - Physical Chemistry Laboratory (Lab 02)
8. # On Job Training, Internship/ Apprenticeship; Field projects Related to Major @ during vacations cumulatively Related to DSC 120 Hours cumulatively during vacations of Semester-I and Semester-II
9. Co-curricular Courses: Health and wellness, Yoga Education, Sports and Fitness, Cultural Activities, NSS/NCC, Fine/Applied/Visual/Performing Arts During Semester I, II, III and IV, Generic Optional, 90 Hours Cumulatively From Sem-I to Sem-IV

M.Sc. I Sem-II (NEP)

1. DSC - I.2 - CHE 201 - Physical Chemistry-II
2. DSC - II.2 - CHE 202 - Coordination Chemistry
3. DSC - III.2 - CHE 203 - Basic Analytical Chemistry
4. DSE - II (ii) - CHE 204 (ii) - Advanced Organic Chemistry
5. Lab - III (based on DSC II.2) - CHE 205 - Inorganic Chemistry Laboratory (Lab 03)
6. Lab - IV (based on DSC III.2) - CHE 206 - Analytical Chemistry Laboratory (Lab 04)
7. # On Job Training, Internship/ Apprenticeship; Field projects Related to Major @ during vacations cumulatively, 120 Hours cumulatively during vacations of Semester I and Semester II
8. Co-curricular Courses: Health and wellness, Yoga Education, Sports and Fitness, Cultural Activities, NSS/NCC, Fine/Applied/Visual/Performing Arts During Semester I, II, III and IV, Generic Optional - 90 Hours Cumulatively From Sem- I to Sem-IV

M.Sc. II Sem-III (NEP)

1. DSC-I.3 - CHE 301 - Th-Major
2. DSC-II.3 - CHE 302 - Th-Major
3. DSC-III.3 - CHE 303 - Th-Major
4. DSE-III (Organic Chemistry) - CHE 304 (ii) - Th-Major Elective
5. DSC-III.3 Lab (based on DSC I.3, II.3 and III.3) CHE 305, Pr-Major
6. DSE-Lab CHE 306
7. Research Project Phase-I - Major
8. Co-curricular Courses: Health and wellness, Yoga Education, Sports and Fitness, Cultural Activities, NSS/NCC, Fine/Applied/Visual/Performing Arts During Semester I, II, III and IV, Generic Optional, 90 Hours Cumulatively From Sem- I to Sem-IV

नेल्या पाहिजेत. अन्यथा नाममात्र शुल्क भरून त्या १ वर्षापर्यंत मिळतील. त्यानंतर मात्र त्या सांभाळण्याची जबाबदारी महाविद्यालय घेणार नाही.

बोर्ड प्रमाणपत्र व पदवी प्रमाणपत्र

बारावीच्या विद्यार्थ्यांचे बोर्ड प्रमाणपत्र परीक्षा झाल्यानंतर साधारणतः सहा महिन्यांनी महाविद्यालयास प्राप्त होतात. विद्यापीठाची पदवी प्रमाणपत्रे परीक्षेनंतर ९ ते १२ महिन्यांनी प्राप्त होतात. त्यानंतर विद्यार्थ्यांनी ते तीन महिन्यांत अवश्य न्यावेत. त्यानंतर १ वर्षापर्यंत नाममात्र शुल्क भरून मिळतील. त्यानंतर मात्र ते सांभाळण्याची जबाबदारी महाविद्यालय घेणार नाही.

शैक्षणिक व अभ्यास सहली

महाविद्यालयाच्या वतीने अभ्यासक्रमानुसार ऐतिहासिक, भौगोलिक, शैक्षणिक व विषयानुसार अभ्याससहलींचे आयोजन होईल. विविध विषयांच्या प्रकल्प भेटी आयोजित केल्या जातील. प्रकल्प भेटी अनिवार्य आहेत. सहलींना पालकांची लेखी संमती आवश्यक राहिल. प्राचार्यांची अनुमती व सोबत प्रभारी प्राध्यापक असेल तरच सहल निघेल. हे नियम न पाळता निघालेली कोणतीही सहल अनधिकृत मानली जाईल व तिचा महाविद्यालयाशी संबंध नाही, असे समजण्यात येईल व संबंधितांवर कारवाई केली जाईल.

विद्यार्थ्यांना मिळणारे प्रोत्साहनपर गुण

संत गाडगेबाबा अमरावती विद्यापीठाने परीक्षेत पुढील प्रोत्साहनपर गुण देण्याची योजना केली आहे. विद्यार्थ्यांनी त्याचा फायदा घ्यावा.

- अ) १. राष्ट्रीय सेवा योजनेत सहभाग ५ गुण
(सहभागी विद्यार्थ्यांला वर्षाला १२० तास या योजनेत काम करावे लागेल. विद्यार्थ्यांच्या चाचण्या, प्रगती व काम, श्रमदान, शिस्तप्रियता पाहून गुण दिले जातील.)
२. राष्ट्रीय सेवा योजनेत सहभाग असून एका शिबिरात भाग घेतल्यास (५+१) ६ गुण
३. राष्ट्रीय सेवा योजनेत सहभाग असून दोन शिबिरांत भाग घेतल्यास (५+२) ७ गुण
- आ) १. आंतरमहाविद्यालयीन क्रीडास्पर्धा (विद्यापीठ स्तर) ३ गुण
२. आंतरविद्यापीठ क्रीडास्पर्धा सहभाग (विद्यापीठाद्वारा) ५ गुण

मौखिक / अंतर्गत मूल्यमापन परीक्षा

विद्यापीठाच्या सत्र १, ३, ५ च्या मौखिक / अंतर्गत मूल्यमापन परीक्षा साधारणपणे हिवाळी सुटीपूर्वी किंवा डिसेंबरमध्ये तर सत्र २, ४, ६ च्या फेब्रुवारीच्या अखेरीस किंवा मार्चच्या सुरुवातीला होतात. वेळापत्रक विद्यापीठाच्या संकेतस्थळावर किंवा सूचना फलकावर बघावे. बोर्डाच्या मौखिक / अंतर्गत मूल्यमापन परीक्षा साधारणपणे फेब्रुवारीच्या सुरुवातीला होतात. अंतर्गत / मौखिक परीक्षा ही २० गुणांची तर लेखी परीक्षा ८० गुणांची असते. काही विषयांची पद्धत वेगळी आहे. अनुपस्थित विद्यार्थी नापास होतात.

प्रात्यक्षिक परीक्षा

बारावी बोर्डाच्या भूगोल व शिशुविकास विषयाच्या प्रात्यक्षिक परीक्षा फेब्रुवारी महिन्यात सुरुवातीला तर विद्यापीठाच्या विविध प्रात्यक्षिक परीक्षा हिवाळी सुटीपूर्वी किंवा डिसेंबरमध्ये व मार्च महिन्यात विद्यापीठाकडून प्राप्त तारखानुसार होतात. प्रात्यक्षिक वहा तयार न करणारे, अनुपस्थित राहणारे विद्यार्थी नापास होतात. वेळापत्रक बोर्डाच्या व विद्यापीठाच्या संकेतस्थळावर किंवा सूचना फलकावर बघावे. प्रात्यक्षिक परीक्षेला रेकॉर्ड बुक पूर्ण असणे व सोबत असणे आवश्यक असते.

पर्यावरण प्रकल्प व परीक्षा

पर्यावरणशास्त्र विषय असणाऱ्यांना जानेवारी महिन्यात प्रकल्प सादर करावा लागतो. प्रकल्प तयार न करणाऱ्यांना दंड केला जाईल. या संदर्भात वरिष्ठ महाविद्यालयीन विद्यार्थ्यांनी प्रभारी प्रा. तगलपल्लेवार व सदस्य डॉ. इंगळे व डॉ. वाटकर तर कनिष्ठ महाविद्यालयीन विद्यार्थ्यांनी प्रा. जाधव यांना भेटावे. वरिष्ठ महाविद्यालयाची पर्यावरणशास्त्राची परीक्षा साधारणपणे लेखी परीक्षा आटोपल्यावर मे/जूनच्या एखाद्या रविवारी होते.

गुणपत्रिका

११ वीच्या गुणपत्रिका १ मे पर्यंत, बारावीच्या जूनपर्यंत व वरिष्ठ महाविद्यालयाच्या हिवाळी परीक्षेच्या जानेवारी तर उन्हाळी परीक्षेच्या जून किंवा जुलैपर्यंत उपलब्ध होतात. काही विद्यार्थी पुढे शिकायचे नाही, असे ठरवून किंवा काही नापास झालेलो आहेत किंवा परीक्षाच दिली नाही, असे म्हणून त्या नेत नाहीत. अनुपस्थित, अनुत्तीर्ण विद्यार्थ्यांच्याही गुणपत्रिका तयार असतात. त्या विद्यार्थ्यांनी निकालानंतर तीन महिन्यांत

M.Sc. II Sem-IV (NEP)

1. DSC-I.4 - CHE 401 - Th-Major
2. DSC-II.4 CHE 402 - Th-Major
3. DSC- III.4 CHE 403- Th-Major
4. DSE-IV /MOOC (Organic Chemistry) - CHE 404 (ii) - Th-Major Elective
5. DSC- Laboratory (based on I.4, and III.4) - CHE 405
6. Research Project Phase-II - CHE 406 Major
7. Co-curricular Courses: Health and wellness, Yoga Education, Sports and Fitness, Cultural Activities, NSS/NCC, Fine/Applied/Visual/Performing Arts During Semester I, II, III and IV - Generic Optional - 90 Hours Cumulatively From Sem-I to Sem-IV

Note: For all PG Courses

On Job Training, Internship/ Apprenticeship; Field projects

On Job Training, Internship/ Apprenticeship; Field projects Related to Major (During vacations of Semester I and Semester II) for duration of 120 hours mandatory to all the students, to be completed during vacations of Semester I and/or II.

This will carry 4 Credits for learning of 120 hours. Its credits and grades will be reflected in Semester II credit grade report.

Co-curricular Courses:

In addition to the above, CC also include but not limited to Academic activities like paper presentations in conferences, Aavishkar, start-ups, Hackathon, Quiz competitions, Article published, Participation in Summer school/ Winter School / Short term course, Scientific Surveys, Societal Surveys, Field Visits, Study tours, Industrial Visits, online/offline Courses on Yoga (Yoga for IQ development, Yoga for Anger Management, Yoga for Physical Stamina, Yoga for Stress Management, etc.).

These can be completed cumulatively during Semester I, II, III and IV. Its credits and grades will be reflected in semester IV credit grade report.

रोजगाराभिमुख / कौशल्यविकास प्रमाणपत्र अभ्यासक्रम

CAREER ORIENTED / SKILL DEVELOPMENT / CERTIFICATE COURSES

ग्रामीण विद्यार्थ्यांना रोजगाराभिमुख शिक्षणाची संधी प्राप्त व्हावी, त्यांच्यामध्ये काही व्यावसायिक कौशल्ये निर्माण व्हावी, त्यांचा सर्वांगीण विकास व्हावा या उद्देशाने महाविद्यालयात प्रत्येकी ३० विद्यार्थ्यांसाठी ४५ दिवसांचे २७ प्रमाणपत्र अभ्यासक्रम राबवले जातात. हे विषय कुठल्याही शाखेच्या विद्यार्थ्यांना घेता येतील. नियमित अभ्यासक्रमाव्यतिरिक्त हा अभ्यासक्रम असल्याने याचे वेळापत्रक व शुल्क वेगळे राहिल. या प्रमाणपत्रांचा पुढे बराच उपयोग होतो. प्रवेशासाठी संबंधित प्राध्यापकांना विद्यार्थ्यांनी भेटावे.

1. Certificate course in Soil Testing - Dr. D.M. Chavhan
2. Certificate course in Basic Chemistry Software - Dr. S.A. Deshmukh
3. Certificate course in Green Chemistry - Prof. S.R. Khandekar
4. Certificate course in Household Cleaning Chemicals - Dr. P.R. Bonde
5. Certificate course in Energy Conservation - Dr. K.R. Nemade
6. Certificate course in Fundamentals of Corrosion science - Prof. S.B. Sangale
7. Certificate course in Introduction of basic components in electronics and their functions - Prof. J.M. Bodulwar
8. Certificate course in Applied Entomology - Prof. R.A. Sinha
9. Certificate course in Environmental Issues and its Awareness - Dr. V.R. Patki
10. Certificate course in Vedic Maths - Prof. R.R. Atram
11. Certificate course in Quantitative Aptitude - Dr. V.B. Watkar
12. Certificate course in Tally - Dr. M.P. Rakhunde
13. Certificate course in E-Commerce - Dr. M.P. Rakhunde
14. Certificate course in Fundamentals of Practical Banking - Dr. S.S. Bonde
15. Certificate course in Vyavaharik Marathi - Dr. V.P. Mandavkar
16. Certificate course in Kathak - Dr. V.P. Mandavkar
17. Certificate course in Communication skills - Prof. P.S. Jawade
18. Certificate course in Human Values - Dr. P.B. Ingle
19. Certificate course in Personality development - Dr. P.B. Ingle
20. Certificate course in Women Health Care in Rural area - Prof. S.Y. Lakhdive
21. Certificate course in Rural handicrafts - Prof. S.Y. Lakhdive
22. Certificate course in Tourism - Prof. N.V. Narule
23. Certificate course in Panchayat Raj - Prof. Minakshi Bodhekar
24. Certificate course in Computer Application - Prof. A.V. Tagalpallear
25. Certificate course in Ancient Indian Culture - Prof. Pushpanjali Ingale
26. Certificate course in Self Defence - Prof. S.S. Raut
27. Certificate course in Yoga and Meditation - Prof. S.S. Raut

Career Katta

(Career and Entrepreneurship Counseling, Skill Development, Internships, Placement, etc.)

Career Katta is an initiative of the Department of Higher and Technical Education, Govt of Maharashtra, and in coordination with the Maharashtra Information Technology Support Centre. The college conducts various activities to guide students about Career, Competitive Examinations (UPSC, MPSC, Banking, SSB, SSC, Police, LIC, etc.), Entrepreneurship, Skill Development; Credit Earnings under the new CBCS and NEP Curriculum Framework, In-

महाविद्यालयीन परीक्षा

वरिष्ठ व कनिष्ठ महाविद्यालयाची पहिली चाचणी परीक्षा हिवाळी सुट्यापूर्वी, पहिल्या सत्रात होईल. ११ वी सोडून इतर वर्गाची दुसरी चाचणी / सराव परीक्षा जानेवारी-फेब्रुवारीत विद्यापीठ वा बोर्ड यांची परीक्षा सुरु होण्यापूर्वी होईल. शक्यतो सर्व महाविद्यालयीन चाचण्या व सराव परीक्षांच्या पेपरची उत्तरे विद्यार्थ्यांना देण्यात आलेल्या असाईनमेंट कॉपीमध्येच लिहावीत. निकाल १० दिवसांत लागतील. सर्व विद्यार्थ्यांनी संबंधित प्राध्यापकांकडून ते माहिती करून घ्यावे. अनुपस्थित विद्यार्थ्यांना दंड आकारला जाईल. मुख्य तसेच कला शाखा प्रभारी प्रा. तगलपल्लेवार असून विज्ञान शाखा - डॉ. चव्हाण, वाणिज्य शाखा - प्रा. राखुंडे, क.म.वि. - प्रा. भुरके हे काम पाहतात.

अकरावीच्या परीक्षा

अकरावीत प्रथम सत्रात १ घटक चाचणी व प्रथम सत्र परीक्षा, द्वितीय सत्रात १ घटक चाचणी व द्वितीय सत्र म्हणजेच अंतिम परीक्षा होईल. परीक्षांना अनुपस्थित असणाऱ्यांना दंड आकारला जाईल. चुकार विद्यार्थी ११ वीत अनुत्तीर्ण होतील. त्यांना बारावीत प्रवेश मिळणार नाही. विद्यार्थ्यांनी क्लिअरन्स केल्याशिवाय अंतिम परीक्षेस बसता येणार नाही. बारावीच्या अभ्यासाकरिता वेळ अधिक मिळावा म्हणून अकरावीच्या परीक्षा लवकर घेतल्या जातात. निकालही लवकर लागतात व बारावीची प्रवेश प्रक्रियाही निकाल लागताच सुरु होते.

बारावी बोर्ड परीक्षा व विद्यापीठ परीक्षा आवेदनपत्र

माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शिक्षण मंडळामार्फत घेण्यात येणाऱ्या बारावी परीक्षा साधारणतः फेब्रुवारी महिन्यात असतात. या परीक्षेचे आवेदनपत्र ऑक्टोबर महिन्याच्या शेवटच्या आठवड्यात विद्यार्थ्यांना ऑनलाईन भरावे लागते. विद्यापीठाच्या हिवाळी परीक्षा ऑक्टोबरमध्ये तर उन्हाळी परीक्षा मार्चमध्ये सुरु होतात. परीक्षेचे आवेदनपत्र विद्यापीठाने दिलेल्या तारखेनुसार ऑनलाईन भरावे. त्याची प्रिंट आणून जमा करावी. परीक्षा शुल्क भरले म्हणजे परीक्षा आवेदनपत्र भरले असे नव्हे. ते स्वतः मुदतीत न भरल्यास महाविद्यालयातून नाव काढले जाईल. परीक्षा फॉर्म न भरण्याच्या विद्यार्थ्यांना टीसी काढताना वर्षभराची पूर्ण फ्री भरावी लागेल. परीक्षेची आवेदनपत्रे श्री. सचिन धोबे (वरिष्ठ महा.) व प्रा. जाधव, श्री. चव्हाण (कनिष्ठ महा.) यांच्याकडे घ्यावी.

प्राचार्यांची परवानगी घेणे आवश्यक आहे.

छात्रसंघ / विद्यार्थी कल्याण

छात्रसंघाचे गठन हे विद्यापीठाच्या कायद्याप्रमाणे होईल. विद्यार्थी कल्याण योजनांचा लाभ विद्यार्थ्यांना मिळेल. छात्रसंघ प्रभारी प्रा.कु. राजत व डॉ. चव्हाण आहेत.

युवक महोत्सव / स्नेहसंमेलन / सांस्कृतिक कार्यक्रम

विद्यार्थ्यांच्या कलागुणांना वाव मिळावा म्हणून युवक महोत्सव घेतला जाऊ शकतो. वक्तृत्व, वादविवाद स्पर्धा, कविसंमेलन, अभिनय, खेळ असे अनेक कार्यक्रम आर्थिक उपलब्धता लक्षात घेऊन राबवले जातात. स्नेहसंमेलन घेणे न घेणे, कार्यक्रम ठरवणे याबाबत अंतिम अधिकार प्राचार्यांचे व सीडीसीचे असतील. याचे प्रभारी प्रा. कु. एस.वाय. लखदिवे व प्रा. पी.एस. जवादे आहेत.

बेशिस्तीची शिक्षा

कार्यालयात, महाविद्यालयाच्या आवारात अद्दातद्दा बोलणे व वागणे, भांडणे करणे, गुटखा, तंबाखू खाणे, मद्यप्राशन, धूम्रपान करणे, पान खाऊन थुंकणे किंवा हे पदार्थ बाळगणे, कचरा करणे, महाविद्यालयाच्या संपत्तीचे नुकसान करणे, मोबाईलचा वापर करणे, मोर्चा काढणे, घोषणाबाजी किंवा राजकीय निदर्शने करणे, विद्यार्थ्यांना भडकवणे, बाहेरील व्यक्तींना आणणे, प्राध्यापक किंवा व्यवस्थापनाने दिलेल्या सूचनांचे पालन न करणे अशा संदर्भात बेशिस्त वागणुकीबद्दल 'कॉलेज डेव्हलपमेंट कमिटी'ने विद्यार्थ्यांवर केलेली कारवाईची शिफारस विद्यार्थी व पालक यांच्यावर बंधनकारक राहिल.

परवानगीविना चित्रिकरण, ध्वनिमुद्रण, छायाचित्रण

महाविद्यालयाच्या कार्यालयात, वर्गात किंवा २०० मीटर्स परिसरात कोणताही विद्यार्थी किंवा कोणतीही व्यक्ती लिखित स्वरूपातील पूर्वपरवानगीशिवाय मोबाईल किंवा कोणत्याही कॅमेराद्वारे फोटो काढणे, चित्रिकरण करणे, आवाज ध्वनिमुद्रित करणे असे प्रकार करताना आढळल्यास किंवा सीसीटीव्हीत दिसल्यास कडक कारवाई केली जाईल व गुन्हा नोंदविला जाईल.

ternship, and Placement Opportunities, etc.

Eligibility to Join:

Any student admitted for any regular course in the college or college alumni referred by the College Coordinator.

Registration Fees: One Time Rs. 365 for a Three-year degree period (Rs. 0.36 per day), which will be reimbursed in the form of subsidy on examination charges of CBCS. It includes free access to all the activities, courses, State Level Competitive Exams, etc.

How to Register: Download the Career Katta application from Google Play Store and pay fees using any online payment mode.

College Code: C-42925

Contact: For further details, visit the college webpage at <https://www.indiramahavidyalaya.com/> or reach out to Coordinator J.M. Bodulwar (Physics) or R.R. Atram (Mathematics) or call the Career Katta Helpline at 7507652555.

कनिष्ठ महाविद्यालयाचे शुल्क :

क्र.	शीर्ष	११ वी	१२ वी
१.	प्रवेश शुल्क (प्रथम प्रवेशितांना)	१६ रु. (S)	—
२.	शिक्षण शुल्क (पूर्ण फीधारकांसाठी)	१९२ रु.	२१६ रु.
३.	टर्म फी (सत्र शुल्क)	३२ रु. (S)	३६ रु. (S)
४.	महाविद्यालयीन परीक्षा	५० रु. (S)	—
५.	प्रात्यक्षिक परीक्षा शुल्क (गृहअर्थशास्त्र)	२० रु.	२० रु.
६.	बोर्ड परीक्षा शुल्क	—	४४० रु.
	प्रशासकीय शुल्क	—	२० रु.
	बोर्ड गुणपत्रिका	—	२० रु.
	बोर्ड प्रमाणपत्र	—	२० रु.
	एकूण बोर्ड शुल्क	—	५०० रु. (S)
७.	परीक्षा आवेदन पत्र विलंब शुल्क	—	२५ रु.
	अतिविलंब शुल्क (प्रती दिवस)	—	५० रु.
	विशेष अतिविलंब शुल्क (प्रती दिवस)	—	१०० रु.

शासनाकडून शिष्यवृत्ती मंजूर न झाल्यास पूर्ण शुल्क भरावे लागेल.

वरिष्ठ महाविद्यालयाचे शुल्क : (सं.गा.बा. अमरावती विद्यापीठ सुधारित शुल्क
गॅझेट २०२२ भाग २ पृ. ११८ ते १२४ अपेंडिक्स ए व बी, अधिसूचना क्र. ४२, दि. २८
एप्रिल २०२२ नुसार)

No.	Head	Granted			Non Granted			
		B.A. B. Com.	B.Sc. A	B.A. C	B.Sc.B CPS/ ETC/EVS	M.A.	M. Com.	M. Sc.
1.	Tution Fee (S)	800	800	2400	2400	3000	3000	6000
2.	Prospectus (S)	20	20	20	20	20	20	20
3.	Laboratory (S)	485	965	1600	4800	2665	2665	6655
4.	Library (S)	160	160	160	160	1330	1330	1330
5.	Games & Sports(S)(C)	160	160	160	160	00	00	00
	Sports (U)	50	50	50	50	50	50	50
6.	Extra Curri. Acti. (S)	85	85	85	85	00	00	00
7.	Magazine (S)	85	85	85	85	00	00	00
8.	Student Dev. Fund (S)	10(C)	10(C)	40(C)	40(C)	40(C)	40(C)	40(C)
	(SWF+SCF+EF+insu.)	35(U)	35(U)	40(U)	40(U)	40(U)	40(U)	40(U)
9.	Medical Exam.	55	55	55	55	00	00	00
10.	Physical Effi. Test (S)	30	30	30	00	00	00	00
11.	Environmental Studies	160	160	160	160	00	00	00
	Uni. 75, College 85	For	Ind	year	only			
12.	Facilities (S)	85	85	85	85	805	805	805
13.	Identity Card (S)	35	35	35	35	35	35	35
14.	College Exam. (S)	120	120	120	120	100	100	100
15.	Vehicle Stand (S)	60	60	60	60	50	50	50
16.	Security (S)	60	60	60	60	50	50	50
17.	Green & smart campus	10	10	10	10	00	00	00
18.	Excursion/Industrial Tour/Field Visit	100	100	100	100	00	00	00
19.	Uni. Annual Fee (S)	85	85	85	85	85	85	85
20.	Enrollment Fee (S)	120	120	120	120	120	120	120
	Late Enrollment/Reg. For 1 st yr. stu.(Uni.)	120	120	120	120	120	120	120
21.	Corpus Fund (S) (U)	10	10	10	10	10	10	10
22.	Avishkar, IUSM(U)(S) Indradhanush,Avhan	50	50	50	50	30	30	30
23.	GadgeBabaAdhya(S)(U)	10	10	10	10	10	10	10
24.	E-Suvidha(S)(C)	10	10	10	10	00	00	00
	E-Suvidha(S)(Uni)	10	10	10	10	10	10	10
25.	Degree for final year	200	200	200	200	200	200	200
26.	Consumer Store Share Admission fee	10 1	10 1	10 1	10 1	00 00	00 00	00 00

शारीरिक क्षमतेची चाचणी (Physical Efficiency Test)

वरिष्ठ महाविद्यालयात दरवर्षी जानेवारी महिन्यात विद्यार्थ्यांच्या शारीरिक क्षमतेची परीक्षा घेण्यात येईल. या परीक्षेस गैरहजर राहणाऱ्या विद्यार्थ्यांला दंड होईल. ही चाचणी साधारणतः जानेवारी महिन्यात होते. प्रा.कु. शीतल राऊत यांच्याशी संपर्क साधावा.

जिमखाना / व्यायामशाळा (Physical Fitness Centre)

महाविद्यालयात अत्याधुनिक साधनांनी युक्त अशी व्यायामशाळा / जिमखाना (Physical Fitness Centre) आहे. विद्यार्थ्यांना त्याचा सशुल्क लाभ घेता येतो. याबाबत प्रा.कु. शीतल राऊत यांचे मार्गदर्शन घ्यावे.

विविध विद्यार्थी-अभ्यास मंडळे

आपल्या महाविद्यालयात छात्रसंघाव्यतिरिक्त अर्थ-वाणिज्य मंडळ, वाङ्मयमंडळ, क्रीडा मंडळ व विविध विषयांची विद्यार्थी अभ्यास मंडळे अस्तित्वात आहेत. या संघटनांच्या कार्यप्रणालीनुसार गद्य व पद्य पाठांतर-स्पर्धा, निबंध स्पर्धा आणि वाङ्मयीन, सामाजिक, सांस्कृतिक व इतर क्षेत्रांतील नामवंत विद्वानांची भाषणे, स्पर्धा वगैरे कार्यक्रम आयोजित करण्यात येतात.

वाहनतळ

विद्यार्थ्यांनी आपल्या सायकली अथवा अन्य वाहने आवारात कोठेही न ठेवता वाहनतळावर स्वतःच्या जबाबदारीवर ठेवावी. आपल्या वाहनांना कुलूप लावावे. कार्यालयाजवळ किंवा अंतर्गत रस्त्यांवर वाहने ठेवू नयेत. अशा ठिकाणी ठेवलेल्या वाहनधारकांकडून दंड आकारला जाईल. परवाना आवश्यक असणाऱ्या वाहनधारक विद्यार्थ्यांनी तो सोबत बाळगावा. वाहनांच्या सुरक्षेची जबाबदारी महाविद्यालय घेत नाही.

महाविद्यालयातील उपस्थिती

विद्यार्थ्यांची महाविद्यालयातील उपस्थिती शेंकडा ७५ टक्के असणे अनिवार्य आहे. त्याशिवाय त्याला परीक्षेला बसता येणार नाही. गैरहजेरीचा दंड होईल. कमी उपस्थिती असणाऱ्यांची शिष्यवृत्ती सवलत रद्द होऊ शकते. महाविद्यालयातून नावही काढले जाऊ शकते. काही कारणास्तव महाविद्यालयात दीर्घकाळ अनुपस्थित राहणाऱ्या विद्यार्थ्यांना

इंदिरा वसतिगृह

नाममात्र शुल्कामध्ये इच्छूक विद्यार्थी व विद्यार्थिनीकरिता महाविद्यालय परिसरात इंदिरा वसतिगृहाची सोय करण्यात आली आहे. या संदर्भात प्रा. पी.एस. जवादे, प्रा. कु. शीतल राजत यांच्याशी संपर्क साधावा.

डॉ. भाऊ मांडवकर रिसर्च सेंटर/Ph.D. Course Work

२०१० मध्ये डॉ. भाऊ मांडवकर यांच्या द्वितीय स्मृतिदिनापासून ह्या केंद्राची स्थापना करण्यात आली आहे. संशोधनाच्या क्षेत्रात अभ्यासकांच्या मदतीसाठी ह्या केंद्राचा उपयोग व्हावा, ह्या हेतूने संस्थेच्या सर्व ग्रंथालयांचा उपयोग अभ्यासकांना घेता येईल. रिसर्च सेंटरतर्फे संशोधनाला ग्रंथरूपाने प्रकाशित केले जाते.

२०१९ पासून मराठी, २०२१ पासून रसायनशास्त्र, २०२२ पासून पदार्थविज्ञान विषयाकरिता विद्यापीठ मान्य रिसर्च सेंटर सुरु झालेले आहे. त्यात पीएच.डी. कोर्स वर्क केले जाते. त्याचे समन्वयक डॉ.के.आर. नेमाडे हे आहेत.

डॉ. भाऊ मांडवकर स्मृती सामान्य ज्ञान परीक्षा

आजच्या स्पर्धात्मक युगात विद्यार्थ्यांमध्ये स्पर्धा परीक्षेविषयी जाणीव जागृती निर्माण व्हावी, यासाठी स्पर्धा परीक्षेचे आयोजन २०१६-१७ पासून महाविद्यालयात करण्यात येते. ही स्पर्धा परीक्षा प्रभारी प्राध्यापक डॉ.सौ. वीरा मांडवकर, प्रा. कु. माधुरी राखुंडे, प्रा. आर.बी. लाजेवार व प्रा. आर.के. भुरके यांनी पुरस्कृत केलेली आहे. सर्व विद्यार्थ्यांनी यात सहभाग घ्यावा. १००१ रु., ७०१ रु., ५०१ रु. व उत्तेजनार्थ आकर्षक बक्षिसे दिली जातात.

खेळ व क्रीडा

विद्यार्थ्यांना खेळात प्रावीण्य मिळविण्याबाबत आर्थिक उपलब्धतेप्रमाणे भरपूर उत्तेजन दिले जाते. पी.टी.ची हजेरी ८० टक्के आवश्यक आहे. व्हॉलीबॉल, क्रिकेट, कबड्डी, हॅडबॉल इत्यादी खेळाच्या विद्यापीठाच्या स्पर्धांना विद्यार्थी पाठवले जाऊ शकतील. मुलींनाही ह्या सुविधा मिळतील. कॅरम, चेस, सिंगलबार व डबलबार ह्या सोयी महाविद्यालयात आहेत. उत्सुक विद्यार्थी-विद्यार्थिनींनी प्रा.कु. शीतल राजत व प्रा. जाधव यांच्याशी संपर्क साधावा.

No.	Head	Granted		Non Granted				
		B.A. B. Com.	B.Sc. A	B.A. C	B.Sc.B CPS/ ETC/EVS	M.A.	M. Com.	M. Sc.
27.	Uni. Exam. Fee (S)	170	170	170	170	250	250	250
	Add 75 for EVS	245	245	245	245	-	-	-
	UG Sem. IV							
	Central Valuation	45	45	45	45	90	90	90
	Pr. Exam/Sub.	50	50	50	50	90	90	90
	(M.Com. Sem.II,III)							
	Ex. Studnt	90	90	90	90	90	90	90
	Total Exam. Fee							
	UG Without Pr./Sem.	220	-	220	-	-	-	-
	B.A./B.Com. with 1 Pr.	270	-	270	-	-	-	-
B.Sc. with 3 Pr./Sem.	-	370	-	365				
PG Sem. I, IV	-	-	-	-	340	340	430	
PG Sem. II, III	-	-	-	-	340	430	430	

Exam fee +90 for GOP per Practical is to be added.

शिष्यवृत्तीधारक नसणाऱ्यांना प्रवेश घेताना शुल्क भरावे लागेल. परीक्षेचे आवेदन पत्र भरताना परीक्षेसंदर्भातील शुल्क भरावे लागेल. शिष्यवृत्तीचा अर्ज मुदतीत सादर करून मंजूर करून न घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांस किंवा शासनाकडून शिष्यवृत्ती मंजूर न झाल्यास संपूर्ण शुल्क परीक्षा फॉर्म भरताना द्यावे लागेल. शिष्यवृत्ती अर्ज भरताना एम. ए., एम.कॉम., एम.एस्सी, बी.एस्सी.चे संगणक शास्त्र, इलेक्ट्रॉनिक्स, पर्यावरण शास्त्र हे विषय असल्यास विनाअनुदानितचा अर्ज भरावा. तसेच बी.ए. १ क तुकडी, बी.एस्सी. १ व २ ब तुकडीत प्रवेश असल्यास विनाअनुदानितचा अर्ज भरावा. विद्यापीठ नियमानुसार प्रवेश घेतल्यावर विद्यापीठाने जाहीर केलेल्या प्रवेशाच्या शेवटच्या तारखेपूर्वी १५ दिवसांत प्रवेश रद्द केल्यास ९० टक्के शुल्क परत मिळेल. या कालावधीनंतर विद्यापीठाने जाहीर केलेल्या प्रवेशाच्या शेवटच्या तारखेनंतर १५ दिवसांत प्रवेश रद्द केल्यास ८० टक्के शुल्क परत मिळेल. प्रवेशाच्या शेवटच्या तारखेनंतर १५ ते ३० दिवसांत प्रवेश रद्द केल्यास ५० टक्के शुल्क परत मिळेल. प्रवेशाच्या अंतिम तिथीच्या ३० दिवसांनंतर शुल्क परत मिळणार नाही.

महाविद्यालयात शिकविले जाणारे पर्यायच स्वीकारता येतील. चाचण्या, सराव परीक्षा देणे आवश्यक आहे. त्याशिवाय परीक्षा आवेदन पत्र भरता येणार नाही, परीक्षेला बसता येणार नाही व नाव काढले जाईल. उत्तीर्णतेची किंवा एटीकेटीने पुढील वर्गात/सत्रात प्रवेशासाठी नियमांची माहिती संबंधित प्राध्यापकांकडून घ्यावी.

Generic Open Elective Course:

पदवी स्तरावर भाग २ साठी नवीन शैक्षणिक अभ्यासक्रमानुसार पसंतीवर आधारित श्रेयांक पध्दती (CBCS) विद्यार्थ्यांला कोणतीही पदवी मिळविण्यासाठी चौथ्या सेमिस्टरपूर्वी जेनरिक ओपन इलेक्टिव कोर्सेस पैकी एक ३० तासांचा व्यक्तिमत्त्व विकास व भारत एक खोज हे दोन अभ्यासक्रम पूर्ण करणे अनिवार्य आहे. या साठी एकूण २ श्रेयांक निश्चित केलेले आहे. हे श्रेयांक पदवीच्या शेवटच्या वर्षाला पदवीसाठी आवश्यक श्रेयांक मिळविण्यासाठी उपयोगात येतात.

प्रथम वर्ष :

सेमिस्टर - १ - व्यक्तिमत्त्व विकास (Personality development and Soft skill)

सेमिस्टर - २ - भारत एक खोज (Discovery of Bharat)

याची परीक्षा महाविद्यालयात नियोजित वेळापत्रकानुसार होते. प्रभारी प्राध्यापक डॉ. इंगळे व प्रा. कु. खांडेकर आहेत.

शुल्क व शिष्यवृत्ती संदर्भात सूचना

१. कोणतेही शुल्क श्री. सचिन घोबे यांच्याकडेच भरावे. अवैध मागि किंवा लाच देऊन कुठलेही शुल्क वा दंड टाळण्याचा प्रयत्न करू नये. असे प्रकार आढळल्यास संबंधित विद्यार्थी व लाच घेणाऱ्यावर कायदेशीर कारवाई केली जाईल. परस्पर कोणत्याही प्राध्यापकांकडे किंवा अन्य कर्मचाऱ्यांकडे शुल्क देऊ नये.

२. प्रवेशासोबत सवलतीची कागदपत्रे कार्यालयात द्यावी. शासनाकडून मंजूर शिष्यवृत्ती व विद्यापीठाने नेमून दिलेल्या फीच्या फरकाची रक्कम नगदी भरावी लागेल. यासंदर्भात श्री. कोदानेबाबूंना भेटावे.

३. शुल्क अथवा दंड न भरणारे, परीक्षा आवेदनपत्र न भरणारे, सतत गैरहजर राहणारे विद्यार्थी हजेरीपटावरून खारीज करण्याचा अधिकार महाविद्यालयाला आहे.

४. शिष्यवृत्ती अर्ज ऑनलाईन भरून सबमिट झाल्यावर त्याच्या २ झेरॉक्स तसेच आधार कार्ड व त्याला जोडलेल्या बचत खात्याच्या पासबुकाची झेरॉक्स ७ दिवसांत महाविद्यालयात श्री. कोदाने यांच्याकडे देणे अनिवार्य आहे. अन्यथा शिष्यवृत्ती अर्ज फॉरवर्ड होत नाही व शिष्यवृत्ती मिळत नाही. त्यामुळे पूर्ण फी भरावी लागते.

विविध शिष्यवृत्ती

शासनाच्या विविध योजनांमुळे जवळपास सर्वच विद्यार्थ्यांना कुठली ना कुठली शिष्यवृत्ती किंवा सवलत मिळू शकते. सर्व विद्यार्थ्यांनी याचा लाभ घ्यावा.

सर्व सवलतींकरिता विद्यार्थ्यांची हजेरी ७५ टक्क्यांपेक्षा अधिक असावी. अन्यथा

महाविद्यालयाचा पोशाख / गणवेश

महाविद्यालयात येणाऱ्या सर्व विद्यार्थ्यांनी महाविद्यालयाच्या गणवेशात येणे अनिवार्य आहे. गणवेश परिधान करून न आलेल्या विद्यार्थ्यांना वर्गात बसू दिले जाणार नाही. मुलांकरिता - शर्ट-पॅट व मुलींकरिता - पंजाबी ड्रेस (सलवारकुर्ता) असा पोशाख असून त्याचा टॉप किंवा शर्ट बदामी फिक्कट रंगाचा व लोअर किंवा पॅट डार्क चॉकलेटी रंगाची आहे.

इंदिरा महाविद्यालय विद्यार्थी सहकारी भांडारात सवलतीच्या / नाममात्र दरात पोशाखाचे कापड किंवा ड्रेस उपलब्ध आहे. कु. अर्चना भोयर, ग्रंथालय विभाग किंवा ग्राहक भांडाराच्या प्रभारी प्रा.एम.पी. राखुंडे किंवा प्रा. कु. शीतल राजत यांना या संदर्भात भेटावे.

मुलांनी जीन्स पॅट, टी शर्ट घालू नये. मुलींनी सलवार साधा शिवावा. चुडीदार, पॅरलल किंवा इतर फॅशनचा शिवू नये. कुर्ता शॉर्ट पॅटर्नचा, अम्ब्रेला शिवू नये.

ग्रंथालय व माहितीशास्त्र विभाग

ग्रंथालयातून प्रत्येक विद्यार्थ्याला आठवड्यासाठी दोन ग्रंथ मिळतात. ठरावीक मुदतीच्या आत ग्रंथ परत न केल्यास प्रती दिन २ रु. दंडास विद्यार्थी पात्र ठरतो. ग्रंथांची योग्य काळजी न घेतल्यास, ग्रंथ हरवल्यास अथवा ग्रंथालयात असभ्य वर्तन केल्यास ग्रंथालयाच्या सवलती रद्द करून हरवलेल्या, फाडलेल्या ग्रंथाची दुप्पट रक्कम वसूल केली जाईल. वार्षिक परीक्षेपूर्वी पुस्तके परत न केल्यास क्लिअरन्स सर्टिफिकेट मिळणार नाही.

डॉ. भाऊ मांडवकर पुस्तक पेढी योजना

डॉ. भाऊ मांडवकर यांच्या प्रथम स्मृतिदिनापासून ही योजना सुरु करण्यात आली. गरजू विद्यार्थ्यांना परीक्षेच्या कालावधीत किंवा वर्षभर वापरायला पुस्तके हवी असतात. मात्र ती सर्व विकत घेणे परवडणारे नसते. अशा विद्यार्थ्यांना या योजनेमार्फत पुस्तकाची पूर्ण किंमत अनामत म्हणून जमा करून, पावती घेऊन पुस्तके हव्या तितक्या कालावधीकरिता वापरायला मिळू शकतात. पुस्तके परत केल्यावर २५ टक्के पुस्तकाची किंमत कापून उर्वरित अनामत रक्कम परत मिळते. अनामत रक्कम परत घेताना पावती परत द्यावी लागते. तेव्हा ती पावती विद्यार्थ्यांनी जपून ठेवावी.

शिष्यवृत्तीकरिता उत्पन्नमर्यादा ८ लाख रुपये आहे. कुटुंबात जास्तीत जास्त दोन अपत्य असणाऱ्यांनाच ही शिष्यवृत्ती मिळते. हे फॉर्म ऑनलाईन भरावे लागतात. त्याची प्रत महाविद्यालयात आणून द्यावी.

१०. एकलव्य आर्थिक सहाय्य

महाराष्ट्रातील रहिवासी असलेल्या गरीब व होतकरू विद्यार्थ्यांना पदव्युत्तर शिक्षणासाठी ही शिष्यवृत्ती मिळते. पदवी परीक्षेत किमान ६० टक्के गुण व पालकांचे उत्पन्न ७५००० रुपयांपेक्षा कमी असावे. अन्य शिष्यवृत्तीचा लाभ हे सहाय्य घेणाऱ्यांना मिळत नाही. उच्च शिक्षण संचालनालयाच्या संकेतस्थळावर माहिती बघावी.

११. गणित व भौतिकशास्त्र विषयातील प्रज्ञावान विद्यार्थ्यांना दिली जाणारी शिष्यवृत्ती

महाराष्ट्रातील रहिवासी असलेल्या १२ वीत भौतिकशास्त्र किंवा गणित विषयात ६० टक्के गुण असणाऱ्या विद्यार्थ्यांना बी.एस्सी.ला प्रवेश घेताना या शिष्यवृत्तीसाठी अर्ज करता येतो. गुणवत्ता यादीनुसार शिष्यवृत्ती मिळते. खालील कागदपत्रे लागतात.

१. अधिवास प्रमाणपत्र
२. गुणपत्रिका
३. बोनाफाईड सर्टिफिकेट

याव्यतिरिक्त अन्य काही शिष्यवृत्ती शासन किंवा शिक्षण विभागातर्फे दिल्या जातात. त्यांची माहिती संबंधित संकेतस्थळावर उपलब्ध आहे. विविध शिष्यवृत्ती धारकांच्या खात्यात शिष्यवृत्तीची सर्व रक्कम जाते व त्यामुळे विद्यार्थ्यांला महाविद्यालयाचा हिस्सा हा प्रवेशाच्या वेळी किंवा टीसी काढण्याच्या वेळी भरावा लागतो.

माजी विद्यार्थ्यांचे / पुरवणी परीक्षार्थ्यांचे आवेदन पत्र

अनुत्तीर्ण होणाऱ्या/माजी विद्यार्थ्यांचे परीक्षा-अर्ज विद्यापीठाने ठरविलेल्या शुल्कासह सूचना फलकावर लावलेल्या संगणक केंद्रावरून ऑनलाईन करून त्याची एक प्रत कु. भोयर (ग्रंथालय लिपिक) यांच्याकडे जमा करावे व पोच घ्यावी. माजी विद्यार्थ्यांना हेच महाविद्यालय परीक्षा केंद्र राहिल, याची शाश्वती नाही.

जे विद्यार्थी पुरवणी परीक्षेस बसले असतील, त्यांनी निकाल लागताच गुणपत्राची नकल तसेच द्वितीय वर्षाच्या विद्यार्थ्यांनी त्यांचे पर्यावरण परीक्षेचे प्रमाणपत्र विद्यापीठाकडून प्राप्त होताच लिपिक श्री. धोबे यांना त्याची सत्यप्रत न चुकता द्यावी तसेच पुढील परीक्षा आवेदन पत्रासोबत जोडावी, अन्यथा विद्यापीठ पुढचा निकाल रोखते.

सवलत रद्द केली जाईल. सर्व अर्ज फलकावरील सूचनेनुसार मुदतीत ऑनलाईन भरावे व लगेच त्याची प्रिंटआऊट लिपिक श्री. कोदाने यांच्याकडे जमा करून पोच घ्यावी. मुदत गेल्यावर शिष्यवृत्ती मंजूर होणार नाही. खाली दिलेली शिष्यवृत्ती संदर्भातील माहिती अधिकाधिक नवीनतम टाकण्याचा प्रयत्न केला आहे; परंतु जर आकडेवारी शासनाकडून बदलली तर वेळोवेळी फलकावर सूचना लावली जाईल. आपली शिष्यवृत्ती मंजूर झाली आहे किंवा नाही, हे पाहण्याची जबाबदारी विद्यार्थ्यांची आहे. संबंधित बाबूंना भेटावे व तृटी असल्यास पूर्ण करून द्याव्यात. सातत्याने शासनाच्या/समाज कल्याणच्या महाडीबीटी पोर्टलवरून माहिती घ्यावी.

१. भारत सरकार शिष्यवृत्ती Government of India Post-Matric Scholarship (जीओआय)

ही शिष्यवृत्ती एनबी, एससी, एसटी, व्हीजेएनटी, एसबीसी, ओबीसी विद्यार्थ्यांना मिळते. एससी/एसटी विद्यार्थ्यांना उत्पन्न मर्यादा २.५ लाख रुपये तर इतरांना १ लाख रु. आहे. नापासांनी पुन्हा त्याच वर्गात प्रवेश घेतल्यास ही शिष्यवृत्ती मिळत नाही. विद्यार्थ्यांनी ऑनलाईन अर्ज भरून त्याच्या २ प्रती आणून द्याव्या. ऑनलाईन अर्जात महाविद्यालयाच्या संदर्भातील माहिती व नमुना नोटीसबोर्डवर लावला जाईल. उत्पन्न जास्त असणाऱ्यांनी फ्रीशिपचा फॉर्म भरावा. पुढील कागदपत्रे अर्जासोबत जोडावी.

१. उत्पन्नाचा दाखला (तहसिलदार)

२. जात प्रमाणपत्र

३. १० वीपासूनच्या गुणपत्रिका

४. शिक्षणात खंड पडला असल्यास किंवा डुप्लिकेट टीसी असल्यास खंड प्रमाणपत्र तहसिलदार यांच्या सहीशिक्कासह खंड काळात जीओआय शिष्यवृत्ती घेतली नाही असा प्रतिज्ञालेख (अॅफिडेव्हीट)

६. जुन्या महाविद्यालयाच्या प्राचार्यांच्या सहीने जीओआय शिष्यवृत्ती ऑर्डर नंबर

७. वडील ह्यात नसल्यास मृत्यू प्रमाणपत्र

८. अधिवास प्रमाणपत्र

९. आधार कार्ड सत्यप्रत (आधार बँकेला लिंक असावे.)

२. फ्रीशिप/कास्ट कन्सेशन

एनबी, एससी, एसटी, व्हीजेएनटी, एसबीसी, ओबीसी अशा सर्व प्रवर्गातील ज्या विद्यार्थ्यांचे वडील नोकरी करतात, पालकांचे उत्पन्न जास्त असल्याने जीओआय शिष्यवृत्तीसाठी निवड होऊ शकत नाही किंवा एकदा नापास झाला असेल, अशा पुनर्प्रवेशित विद्यार्थ्यांना

ही सवलत दिली जाते. एससी, एसटी प्रवर्गासाठी उत्पन्न मर्यादा नाही मात्र इतर प्रवर्गांना उत्पन्न मर्यादा ८ लाख रुपये आहे. खालील कागदपत्रे २ प्रतीत जोडावी.

१. उत्पन्नाचा दाखला (तहसिलदार)
२. जात व व्हॅलिडिटीचे प्रमाणपत्र
३. १० वीपासूनच्या गुणपत्रिका
४. आवश्यक त्या विद्यार्थ्यांना नॉनक्रिमिलेअर सर्टिफिकेट
५. जुन्या महाविद्यालयाच्या प्राचार्यांच्या सहीने जीओआय शिष्यवृत्ती ऑर्डर नंबर
६. वडील हयात नसल्यास मृत्यू प्रमाणपत्र
८. अधिवास प्रमाणपत्र
७. आधार कार्ड सत्यप्रत (आधार बँकेला लिंक असावे.)

३. राजर्षी छत्रपती शाहू महाराज शिक्षण शुल्क शिष्यवृत्ती योजना (RCSMSSSY)

ही सवलत आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटकातील, ८००००० रु.पेक्षा कमी उत्पन्न असलेल्या, महाराष्ट्रातील कायमचे रहिवासी असलेल्या खुल्या प्रवर्गातील व सामाजिक व शैक्षणिकदृष्ट्या मागास प्रवर्गातील (SEBC) विद्यार्थ्यांना व इतरांनाही मिळते. प्रथम दोन अपत्यांपर्यंत व अन्य शिष्यवृत्तीचा लाभ न घेणाऱ्यांना ही सवलत मिळते. अनुदानित तुकडी व विषयाला १०० टक्के शुल्क प्रतिपूर्ती होते तर विनाअनुदानित तुकडी किंवा विषयाला ५० टक्के शुल्क प्रतिपूर्ती होते. त्यामुळे विनाअनुदानित अभ्यासक्रमाच्या विद्यार्थ्यांना ५० टक्के शुल्क भरावे लागते. सर्व शुल्क विद्यार्थ्यांच्या खात्यात जात असल्याने महाविद्यालयीन शुल्काचा भाग त्यांना प्रवेशाच्या वेळी भरावा लागते. २ वर्षे किंवा अधिक खंड असणाऱ्या विद्यार्थ्यांना ही सवलत मिळत नाही. मागील वर्षी सदर शिष्यवृत्तीचा लाभ घेतलेले विद्यार्थी शिष्यवृत्ती नूतनीकरणासाठी अर्ज करू शकतात. खालील कागदपत्रे अर्जासोबत जोडावी.

१. सक्षम प्राधिकरणाने दिलेले अधिवास प्रमाणपत्र
२. अपत्यासंबंधी घोषणापत्र
३. उत्पन्नासंबंधीचा दाखला
४. गैपसंबंधी दस्तऐवज

४. स्वातंत्र्यसंग्राम सैनिक शिष्यवृत्ती (अनुदानित वर्गाकरिता)

स्वातंत्र्यसंग्राम सैनिकांच्या पाल्यांना केवळ अनुदानित अभ्यासक्रमासाठी ही शिष्यवृत्ती मिळते. खालील कागदपत्रे लागतात.

१. अधिवास प्रमाणपत्र
२. गुणपत्रिका
३. बोनाफाईड सर्टिफिकेट
४. जिथे कारावास झाला त्या जिल्ह्यातील दंडाधिकार्याचे प्रमाणपत्र
५. माजी सैनिकांच्या/सैनिकांच्या मुलांना/पत्नीला/विधवांना शैक्षणिक सवलत (अनुदानित वर्गाकरिता)

ज्या विद्यार्थ्यांचे वडील/पती माजी सैनिक/सैनिक असतील, किंवा माजी सैनिकांच्या विधवांनी खालील कागदपत्रे जोडून अर्ज करावा.

१. माजी सैनिक शिष्यवृत्तीचे फॉर्म
२. अपत्यासंबंधी दाखला
३. माजी सैनिक असल्याचे (वेलफेअर ऑफीसचे) प्रमाणपत्र
६. खुली गुणवत्ता शिष्यवृत्ती (गव्हर्नमेंट ओपन मेरीट स्टुडंटशिप)

गुणवत्ताप्राप्त विद्यार्थ्यांना ही सवलत मिळते. विद्यार्थी कनिष्ठ महाविद्यालयात प्रवेश घेत असल्यास दहावीत ६० टक्के गुण मिळवले असावेत. वरिष्ठ महाविद्यालयात प्रथम प्रवेश घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांनी मागील वार्षिक परीक्षेत ६० टक्के गुण मिळवले असावेत. खालील कागदपत्रे लागतात.

१. अधिवास प्रमाणपत्र
२. गुणपत्रिका
३. बोनाफाईड सर्टिफिकेट
७. अपंग विद्यार्थ्यांना मिळणारी शिष्यवृत्ती

ही शिष्यवृत्ती भारत सरकारकडून मिळते. अर्जासोबत टीसी, गुणपत्रिका, जात प्रमाणपत्र, उत्पन्नाचा दाखला, जिल्हा शल्य चिकित्सकांचे प्रमाणपत्र अशा सर्व कागदपत्रांच्या सत्यप्रती जोडाव्यात.

८. माध्यमिक शाळेतील शिक्षकांच्या मुलींना मिळणारी शिष्यवृत्ती (कनिष्ठ महाविद्यालयाकरिता)

प्रथम श्रेणीत उत्तीर्ण होणाऱ्या माध्यमिक शाळेतील मुलींच्या पालकांनी शिक्षण संचालक मंडळ, पुणे यांच्याकडे परस्पर अर्ज करून शिष्यवृत्ती फॉर्म बोलवावे व ते प्राचार्यांमार्फत शिक्षण संचालकांकडे पाठवावे.

९. अल्पसंख्यक विद्यार्थ्यांना मिळणारी शिष्यवृत्ती

मुस्लीम, जैन, शिख, बौद्ध, पारशी अशा अल्पसंख्यक विद्यार्थ्यांना मिळणाऱ्या ह्या